

«ՄԻԿՇԻՆ»

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանի
Ազատության 27/4 հասցեում բնակելի համալիրի
կառուցում

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
նախնական գնահատման հայտ

Կատարող՝

Տնօրեն՝

«Քոնսեկորդ» ՍՊԸ

Վ.Թևոյան

Երևան - 2020

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ _____	3
1.1. Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը _____	5
1.2 Նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը _____	8
2. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ (ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՀՋՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԲՆԱՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐ և ՆՅՈՒԹԵՐ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ) _____	10
2.1. Գոյություն ունեցող իրավիճակը _____	10
2.2. Ճարտարապետական և տեխնոլոգիական լուծումներ _____	11
<i>ա. Նախապարաստական աշխատանքներ _____</i>	13
<i>բ. Քանդման և հողային աշխատանքներ _____</i>	14
<i>գ. Շինարարական աշխատանքներ _____</i>	14
2.3. Զրամատակարարում և ջրահեռացում _____	15
3. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ԻՐԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՍԽԵՄԱՆ _____	18
3.1. Տարածքի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները _____	18
3.2 Կլիման _____	19
3.3. Տարածքի ինժեներա-երկրաբանական և հիդրոերկրաբանական պայմանները _____	21
3.4 Տարածքի սեյսմիկ բնութագիրը _____	22
3.5. Մթնոլորտային օդ _____	22
3.6. Զրային ռեսուրսներ _____	23
3.7. Հողային ռեսուրսներ _____	23
3.8. Կենսաբազմազանություն _____	24
3.8.1 Բուսական աշխարհ _____	24
3.8.2. Կենդանական աշխարհ _____	25
3.10 Սոցիալ տնտեսական պայմանները _____	26
4. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ _____	28
4.1 . Ռիսկերի գնահատում _____	28
4.2. Օդի աղտոտում _____	29
4.3. Աղմուկի և թրթռումների ազդեցություն _____	29
4.4. Զրոգտագործում և ջրային համակարգերի վրա ազդեցություն _____	30
4.4. <i>Բնապահպանական միջոցառումներ _____</i>	31
4.5. Աշխատանքի անվտանգություն և առողջություն _____	35
4.6. Փոխհատուցում _____	36
5. ՌԻՍԿԵՐԻ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ և ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ _____	37
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ _____	39
ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆՐԻ/ ՊԼԱՆ _____	43
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ _____	46

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Նախատեսվող գործունեություն	Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանի Ազատության 27/4 հասցեում բնակելի համալիրի կառուցում
Նպատակը	Բնակելի և հասարակական շենքերի կառուցում
Ձեռնարկող	«Միկշին» ՍՊԸ
Կառուցապատող	«Միկշին» ՍՊԸ
Ձեռնարկողի հասցե	ՀՀ, ք. Երևան, Ադոնցի փողոց 8
Ձեռնարկողի կոնտակտային տվյալներ, էլ փոստ, հեռախոս	Հեռ.՝ 093 273661 davit.karapet@gmail.com
Կառուցապատվող տարածքի գտնվելու վայրը	Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանի Ազատության 27/4
Կառուցապատվող հողամասի ընդհանուր մակերեսը	9.838514 հա 9838514 քմ
բնակելի համալիրի կառուցապատման մակերես	Կառուցվող շինությունների զբաղեցված մակերեսը՝ 3935406 մ ²

Սույն նախնական գնահատման հայտում ներկայացված նախատեսվող գործունեության ձեռնարկող է հանդիսանում «Միկշին» ՍՊ ընկերությունը, իրավաբանական հասցե՝ ք. Ադոնցի 8: Գործունեության իրականացման վայրը՝ ք. Երևան Արաբկիր վարչական շրջանի Ազատության պողոտա 27/4 հասցե:

«Միկշին» ՍՊ ընկերության կողմից Ազատության պողոտայի, 9.838514 հա հողակտորի վրա նախատեսվում է կառուցել բնակելի համալիր՝ անհարաժեշտ սպասարկաման տարածքներով: Կառուցապատվող հողամասը գտնվում է «Երազ» բնակելի թաղամասի հարևանությամբ և նախատեսվող բնակելի համալիրը հանդիսանում է այդ թաղամասի շարունակությունը:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի (21 հունիսի, 2014) հոդված 14-ի կետ 6-ի համաձայն, նախատեսվող գործունեության

նախագծային փաստաթուղթը ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման և փորձաքննության, քանի որ ընդհանուր կառուցապատվող տարածքի մակերեսը գերազանցում է 1500 մ²-ը:

Ելնելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության աստիճանից, նախատեսվող գործունեությունը դասակարգվում է «Գ» կատեգորիայի, որի համար պահանջվում է Նախնական գնահատման հայտի պատրաստում: Նախնական գնահատման հայտի բովանդակությունը մշակվել է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի և բնապահպանական ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների համաձայն:

Գործունեության իրականացման արդյունքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունների գնահատման և վերլուծության արդյունքներն ամփոփվել են սույն նախնական գնահատման հաում: Գնահատման նպատակն է նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում շրջակա միջավայրի ու մարդու առողջության վրա հնարավոր վնասակար ազդեցությունների կանխատեսումը, կանխարգելումը, նվազեցումը կամ բացառումը:

Գործունեության իրականացման ընթացքում հիմնական բնապահպանական և սոցիալական ռիսկերն են՝

- Օդային ավազանի աղտոտում՝ շինարարական աշխատանքների և շինարարական տեխնիկայի շարժիչների շահագործման ընթացքում,
- Շինարարության փուլում մերձակա բնակչությանը /Երևան համայնք Արաբկիր վարչական շրջան/ պատճառվող անհանգստություն՝ մեքենաների և տեխնիկայի տեղաշարժից,
- Շինարարական մեքենաների և տեխնիկայի աշխատանքով պայմանավորված տեղի երթևեկության խափանում,
- Հողերի դեգրադացիա և էրոզիա բուսածածկի վնասման արդյունքում,
- Հողերի և ջրային ռեսուրսների աղտոտում շինարարական աշխատանքների ընթացքում և շահագործման փուլում առաջացող արտահոսքերով,
- Հողերի աղտոտում՝ շինարարության և շահագործման ընթացքում առաջացող թափոններով, շինարարական և կենցաղային աղբով,
- Աշխատողների առողջությանը հասցվող վնաս՝ գործունեության իրականացման շինարարության և շահագործման ընթացքում:

Հայտում բնապահպանական ելակետային տվյալների հիման վրա առաջարկվել և ամփոփվել են վերը նշված ազդեցությունների և շրջակա միջավայրի մյուս բաղադրիչների վրա կանխարգելմանը և նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիր:

Նախնական գնահատման հայտի մշակման համար օգտագործվել են հետևյալ տեղեկատվական աղբյուրները.

- Նախատեսվող գործունեության աշխատանքային նախագիծը,
- Նախատեսվող գործունեության ընթացքում հավաքագրված տվյալներն ու տեղեկատվությունը,
- Տարածքի վերաբերյալ վերլուծությունները, սխեմաները,
- Շահագրգիռ կողմերի հետ բանակցություններն ու քննարկումները:

Նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման փուլում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

- Աշխատանքային նախագծի հիման վրա նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի մշակում,
- Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ հանրային քննարկումների անցկացում,
- Բնապահպանական փորձաքննության նպատակով նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի և հանրային քննարկումների արդյունքների (ներառյալ՝ արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ տեսաձայնագրություն) ներկայացում շրջակա միջավայրի նախարարության «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ:

ՀՀ գործող օրենսդրությունը պահանջում է նախատեսվող գործունեության համար իրականացնել հանրության տեղեկացում և քննարկումներ նախագծման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման, փորձաքննության փուլերում: Նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման փուլում Երևան քաղաքի Ադոնցի 8 հասցեում արդեն իսկ անցկացվել են հանրային քննարկումներ:

1.1. Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է ՀՀ սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքից և նրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերից, բնապահպանական ոլորտին առնչվող ավելի քան 30 ՀՀ օրենքներից, ինչպես նաև իրավական այլ ակտերից:

«Միկշին» ՍՊ ընկերությունը բնակելի համալիրի կառուցման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտը կազմելիս ընկերությունն առաջնորդվել է բնապահպանական օրենսդրության պահանջներով, որոնք

ամրագրված են բնապահպանական ոլորտին առնչվող օրենսգրքերում և իրավական ակտերում: Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչ հիմքերը ներկայացված են ստորև.

«Շրջակա միջավայրի պահպանությունը և կայուն զարգացումը» (ընդունված 06.12.2015թ.) – 12-րդ հոդվածը «**Շրջակա միջավայրի պահպանությունը և կայուն զարգացումը**» սահմանում է պետության պատասխանատվությունը շրջակա միջավայրի պահպանության, բարելավման, վերականգնման, բնական պաշարների բնական օգտագործման վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև: Յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է հոգ տանել շրջակա միջավայրի պահպանության մասին:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» «**Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին**» ՀՀ օրենք (2014) - Օրենքով սահմանվում են ընդհանուր իրավական, տնտեսական և կազմակերպական սկզբունքներ, որոնք նախատեսված են տարբեր ծրագրերի և ճյուղային զարգացման “հայեցակարգերի” պարտադիր անցկացվող ՇՄԱԳ-ի իրականացման և փորձագիտական եզրակացության տրման համար: Համաձայն՝ “Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին” ՀՀ օրենքի, 14-րդ հոդվածով սահմանված են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա հիմնադրությային փաստաթղթերը և նախատեսվող գործունեության տեսակները: Յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական և տեխնոլոգիական վերազինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում, փակում, որը կարող է ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա, ենթակա է բնապահպանական փորձաքննության: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ենթակա նախատեսվող գործունեության տեսակներն՝ ըստ բնագավառների դասակարգվում են երեք կատեգորիայի՝ «Ա», «Բ», «Գ», ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Օրենքը հստակեցնում է ծանուցման, փաստաթղթավորման, հանրային խորհրդատվությունների և բողոքարկման ընթացակարգերը:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ընդունված 1994թ. և լրամշակված՝ 2007թ.) - կարգավորում է արտանետման թույլտվությունները և սահմանում է մթնոլորտային օդի աղտոտման սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Աշխատավայրերում, բնակելի և հասարակական վայրերում, բնակարանային տնտեսության վայրերում, ինչպես նաև շինարարական հրապարակներում աղմուկի թույլատրելի սանիտարական նորմերը սահմանվում են ենթաօրենսդրական ակտով:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001) - սահմանում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և

այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման դրույթները: Օրենսգիրքը սահմանում է նաև հողերի պահպանությանն ուղղված միջոցառումները, ինչպես նաև հողի նկատմամբ պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և քաղաքացիների ունեցած իրավունքները:

«Հողօգտագործման և պահպանման վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքը (2008թ) - նախատեսում է ՀՀ հողերի պահպանության և արդյունավետ օգտագործման խնդիրներն ու ձևերը, սահմանում է հողային օրենսդրության և կառույցների նկատմամբ վերահսկողություն, հողերի օգտագործումն ու պահպանությունը հսկող մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները: Օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ Հողային Ֆոնդի բոլոր հողերի վրա՝ անկախ նպատակից, սեփականության ձևից և/կամ օգտագործման իրավունքից:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք (2004) - սահմանում է թափոնների, այդ թվում շինարարական աղբի, հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման հետ կապված իրավական և տնտեսական հիմքերը: Օրենքով սահմանում են նաև ոլորտի պետական լիազորված մարմինների իրավասությունները: ՀՀ Կառավարության 121-Ն որոշումը, որը վերաբերում է ՀՀ-ում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասազերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին (2003), պարունակում է դրույթներ ՀՀ-ում, այդ թվում քաղաքաշինության բնագավառում առաջացող բոլոր վտանգավոր թափոնների մասին:

«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2005) - կարգավորում է ՀՀ-ում բնապահպանական օրենսդրության իրականացման նկատմամբ վերահսկողության կազմակերպման ու իրականացման հետ կապված հարցերը և պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ, սահմանում ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի իրականացման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունների, համապատասխան ընթացակարգերի, պայմանների, դրանց հետ կապված հարաբերությունների, ինչպես նաև բնապահպանական վերահսկողության իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենք (2000) - կարգավորում է տնտեսական գործունեության վերահսկողության ստուգայցերի իրականացման ընթացակարգերը:

«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998) - կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին

տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը (հոդվածներ 13, 14, 15, 16, Գլուխ 6):

Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):

ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013) պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

1.2 Նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը

Սույն նախնական գնահատման հայտում ներկայացված նախատեսվող գործունեության ձեռնարկող է հանդիսանում «Միկշին» ՍՊ ընկերությունը:

Նախատեսվող գործունեության անվանումն է՝ Ազատության պողոտա 27/4 հասցեում բնակելի համալիրի կառուցում:

Տարածքը սեփականության իրավունքով պատկանում է «Միկշին» ընկերությանը: Տարածքի մակերեսը կազմում է 9.838514 հա: Այն եղել է նախկինում այստեղ գործող ԵՐԱԶ ավտոմեքենաների գործարանի մաս: Ներկայում տարածքում առկա են մի քանի արտադրական շինություններ և օժանդակ կառույցներ, որոնք ենթակա են քանդման:

Հողամասի նպատակային նշանակությունը բնակավայրի է, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության: Այս պահին ընկերությունը դիմել է հողի գործառնական նշանակությունը փոխելու հայտով:

Նկար 1. Բնակելի համալիրի իրադրային սխեմա

2. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ (ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՀՁՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԲՆԱՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ և ՆՅՈՒԹԵՐ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ)

2.1. Գոյություն ունեցող իրավիճակը

Կառուցապատման ենթակա տարածքը գտնվում է Ադոնցի փողոցի և Ազատության պողոտայի հատման մասում: Ազատության պողոտայի ուղղությամբ տարածքը հասնում է մինչև “Երազ” բիզնես կենտրոն: Տարածքի մի մասը գտնվում է Ադոնցի փողոցի վրա և շարունակվում է մինչև “Երազ” բնակելի թաղամաս:

Տարածքում առկա են մի քանի արտադրական և օժանդակ շինություններ, որոնց ցուցակը և մակերեսները բերված են ստորև:

Աղյուսակ 2.1. Քանդվող շինությունների մակերեսը

Հ/հ	Շինության անվանումը	Մակերեսի չափը
1	արտադրական մասնաշենք	20304.9 մ ²
2	արտադրական մասնաշենք	36473.23 մ ²
3	կաթսայատուն	994.41 մ ²
4	լցակայան	16.8 մ ²
5	օժանդակ շինություն	802 մ ²
6	օժանդակ շինություն	198.5 մ ²
7	պահեստ	423.15 մ ²
8	օժանդակ շինություն	1204.5 մ ²
9	արտադրամաս	2492 մ ²
10	օժանդակ շինություն	161.62 մ ²
11	արտադրամաս	327.82 մ ²
12	արտադրամաս	1761.76 մ ²
13	օժանդակ շինություն	123.6 մ ²
14	պահեստ	80.84 մ ²
15	օժանդակ շինություն	534.6 մ ²
16	պոմպակայան	63.7 մ ²
17	կիսաքանդ շինություն	357.7 մ ²

Ընդամենը՝ 66321.13 ք.մ.:

Շինությունների զգալի մասը կիսաքանդ է:

Թեկուզ տարածքի մեծ մասը կառուցապատված է, այստեղ առանձին հատվածներում առկա են հողածածկ մասեր և մի քանի գրունտային ճանապարհներ:

Հիմնական արտադրական շինության երկայնքով առկա են 16 ծառ, հիմնականում բարդի տեսակի:

Ադոնցի փողոցով անցնում են Վեոլիա ջուր ընկերության քաղաքային ջրատարը և կոյուղատարը, ՀԷՑ ՓԲԸ օդային գծերը և Գազպրոմ Արմենիա միջին ճնշման գազատարը:

2.2. Ճարտարապետական և տեխնոլոգիական լուծումներ

Կառուցապատվող տարածքին մոտեցումը կապահովվի Ադոնցի փողոցից, նախատեսվում է նաև միանալ “Երազ” բիզնես կենտրոնին միացող Ազատության պողոտային, այսպիսով ապահովվելով պահուստային մուտք:

Բնակելի և հասարակական շենքերով թաղամասի համար նախատեսվում է կառուցել ներքին ճանապարհային ցանց:

Թաղամասի տարածքում նախատեսված է անհրաժեշտ սպասարկման հաստատություններ, այդ թվում՝ հասարակական սննդի, առևտրի, կենցաղային սպասարկման, մարզական և այլն:

Յուրաքանչյուր բլոկի ներսում նախատեսված են կանաչ գոտի և մանկական խաղահրապարակ:

Բնակելի համալիրը նախատեսվում է մոտ 19000 բնակչի համար:

Կառուցապատման տոկոսն ընդունված է 40, կանաչապատմանը նույապես 40 տոկոս:

Բնակելի շենքերի դասավորությունը պայմանավորված է հողամասի դիրքով, լանդշաֆտի առանձնահատկություններով, հեռավորությունների նորմատիվ պահանջներով, բնական լուսավորության հաշվարկներով:

Միջանցքները սարքավորված կլինեն ծխահեռացման համակարգով: Բնակարաններում նախատեսված են ինքնաշխատ ծխային հրդեհային ազդարարարման սարքերով:

Մեքենաների մուտքը ստորգետնյա ավտոկայանատեղի նախատեսված է երկկողմանի՝ բաց թեքահարթակներով, լուսացույցային կարգավորումով:

Պատերը նախատեսվում են իրականացվել պեմզաբլոկներով, արտաքինից երեսապատումը բազալտե և տուֆե սալերով, ցեմենտբորդով: Ծածկերը Ե/Բ միաձույլ սալեր

են, միջնորմները՝ պեմզաբլոկ, գիպսաստվարաթուղթ: Տանիքը՝ հարթ և կազմակերպված ջրահեռացումով, այնպիսի հաշվարկով, որ հնարավոր լինի հետագայում կազմակերպել կանաչ տարածք:

Հատակները նախատեսվում է կառուցել բոլոր միջհատակային հաղորդագծերը տեղադրելուց հետո:

Նախագծով նախատեսված է արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության համապատասխան միջոցառումներ:

Կառույցում նախատեսված է նաև հաշմանդամ և բնակչության սակավաշարժ խմբերի համար տեղաշարժվելու անհրաժեշտ պայմաններ:

Շենքերի սեյսմազինվածության մակարդակը նախատեսված սեյսմիկ - III գոտու համար (9 Բալ և ավելի)

Բնակելի թաղամասի արտաքին ինժեներական ցանցերի համար մշակվելու են վերջնական նախագծերը /ջրամատակարարում, ջրահեռացում, էլեկտրամատակարարում, գազամատակարարում/ նշված ծառայությունները մատուցող կազմակերպությունների կողմից տրանսպորտ տեխնիկական պայմանների համաձայն:

Նախագիծը մշակված է համաձայն ՀՀ տարածքում գործող հետևյալ նորմատիվային փաստաթղթերի՝

Բոլոր շինությունների շինարարական աշխատանքներն իրականացնվելու են միաժամանակ: Ըստ նշված բնութագրի ՍՆԻՊ 1.04.03-2008-ի նորմատիվներով նշված աշխատանքների իրականացումը հաշվարկված է 10 տարի, կամ 120 ամիս շինարարության տևողություն, այդ թվում 6 ամիս նախապատրաստական փուլ:

ՀՀՇՆ 30-01-2014 քաղաքաշինություն. քաղաքային եվ գյուղական բնակավայրերի հատակագծում եվ կառուցապատում

ՀՀՇՆ 31-01-2014 Բնակելի շենքեր. Մաս 1. Բազմաբնակարան Բնակելի Շենքեր

ՀՀՇՆ 21-01-2014 Շենքերի եվ Շինությունների Հրդեհային Անվտանգություն

ՀՀՇՆ IV-11.03.03-02 Ավտոկայանատեղեր

Շինարարական աշխատանքները պետք է իրականացվեն համաձայն շնկ III-4-80* <Անվտանգության տեխնիկական շինարարության մեջ>:

Կառուցապատման վերաբերյալ ընդհանուր ցուցանիշները բերված են ստորև:

- Հատկացվող հողամասի ընդհանուր մակերես - 9.838514 հա,
- Կառուցապատման մակերես /շենքերի զբաղեցրած տարածքներ/ - 39354.06 մ²,
- Հանգստի և ժամանցի համար հատկացված տարածքներ /կանաչապատման մակերես/ - 39354.06 մ²,

- Ճանապարհներ, ասֆալտապատ և սալիկապատ տարածքներ 19677.02 մ²:

Համալիրի կազմում նախատեսված է կառուցել 5 հատ ավտոնոմ բնակելի բլուկեր /համալիրներ/: Բլուկերում շենքերը խմբավորված են շրջանաձև: Բլուկերի կազմը հետևյալն է.

1-ին բլուկ՝ 8 մասնաշենք,

2-րդ բլուկ՝ 8 մասնաշենք,

3-րդ բլուկ՝ 6 մասնաշենք,

4-րդ բլուկ՝ 6 մասնաշենք,

5-րդ բլուկ՝ 6 մասնաշենք:

Բլուկերի կենտրոնական մասում լինելու է կանաչ տարածք՝ այգի, որտեղ կլինեն նստարաններ, արահետներ և խաղահրապարակներ:

Շենքերի հարկայնությունը նախատեսված՝ 9 – 11:

ա.Նախապատրաստական աշխատանքներ

Շինարարական աշխատանքները սկսելու համար նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ նախապատրաստական աշխատանքները՝

1. Մինչ շինարարական հրապարակում որևէ աշխատանքի կատարելը պետք է համապատասխան կազմակերպությունների հետ համաձայնեցված /ենթակառուցվածքի սեփականատեր/ ստանալ թույլտվություններ

2. Իրականացնել առկա շենքերի և շինությունների քանդման աշխատանքները համաձայն Երևանի քաղաքապետարանի կողմից 27.10.2010 թ. տրված թիվ 01/18-Հ-3394 քանդման թույլտվության /պատճեն կցվում է/:

3. Կազմակերպել շինհրապարակ՝ ցանկապատով և այլ անհրաժեշտ ենթակառուցվածքով:

3. Տարածքը մաքրել շինարարական աղբից և ապամոնտաժված տարրերից, որոնք բարձվում են ինքնաթափեր և տեղափոխվում Երևանի քաղաքապետարանի կողմից հատկացված աղբավայր:

Հաշվի առնելով տեղանքի սուղ պայմանները, անհրաժեշտ է կազմակերպել անվտանգության տեխնիկայի կանոնների իրականացման համալիր մշակում՝ ղեկավարվելով ՀՀՇՆ III-IV.2008-ի դրույթներով:

բ.Քանդման և հողային աշխատանքներ

Ըստ նախնական գնահատման գոյություն ունեցող շինությունների քանդման արդյունքում կառաջանան 9950 մ³ շինարարական աղբ:

Շինարարության ընթացքում մշակման ենթակա գրունտերը պատկանում են III, VI կարգի: Գրունտերի մշակումը փոսորակում և խրամուղիներում իրականացվում է “հետ-բահ” էքսկավատորով: Մաքրամշակումը իրականացվում է ձեռքով բանվորական ուժի օգնությամբ: Բնահողի տեղափոխման համար ընտրված է ավտոինքնաթափ: Հետլիցքի իրականացման համար օգտագործվում են գրունտի փափուկ բնահողերը: Հիմքերի, հարթակների և հատակների հետլիցքը իրականացվում է բանվորական ուժի օգնությամբ՝ տեղափոխելով գրունտը սայլակներով: Հետլիցքը նախատեսվում է խտացնել ձեռքի պնեվմատոփիչներով:

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ կառուցապատվող տարածքի համար հողային աշխատանքներից առաջացող հանույթի, մշակվող գրունտի ծավալը ընդհանուր կկազմի 200.000 մ³: Հատկացվող հողամասում նշված գրունտից բուսահողի ծավալը գնահատվել է 880 մ³: Այս և հետագայում բերվող ցուցանիշները նախնական են և վերջնական նախագծում կարող են փոփոխվել, բայց ոչ էական:

Ազդեցության ենթակա բուսահողը կհեռացվի և կպահվի տարածքի հյուսիս-արևելյան մասում, Երազ թաղամասի սահմանին, 450 մ² հարթակի վրա՝ 2 մ-ը չգերազանցող կույտերի ձևով և կծածկվի հատուկ պաշտպանիչ պաստառներով: Հետագայում բուսահողի նշված զանգվածը կօգտագործվի բնակելի թաղամասի կանաչապատման աշխատանքներում:

Հիմքերի փորման ժամանակ առաջացած մնացորդային հողային գրունտների մի մասը՝ մոտ 20 %-ը /գրունտի 40000մ³ ծավալը/ կտեղափոխվի արտոնագրված աղբավայրեր Երևանի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում առաջացող տարբեր տեսակի շինարարական թափոնները, որոնց ծավալը գնահատվում է՝ 280մ², ինչպես նաև վերը նշված քանդման թափոնները և մնացորդային գրունտները տեղադրվելու են Աջափնյակ վարչական շրջանի՝ Սիլիկյան թաղամասին հարող նախկին քարհանքի տարածքում գործող թափոնների աղբավայր:

գ. Շինարարական աշխատանքներ

Բնակելի համալիրի կառուցման շինարարական աշխատանքները ներառում են.

- Նախապատրաստական փուլի աշխատանքներ
- Հողային աշխատանքներ

- Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաներ
- Պատեր և միջնապատեր
- Տանիքային աշխատանքներ
- Ներքին ինժեներական ցանցեր
- Հարդարման աշխատանքներ
- Երեսպատման աշխատանքներ
- Տարածքի բարեկարգման աշխատանքներ, որոնք ներառում են բետոնյա սալվածքներ և ասֆալտապատ հարթակներ:

Շինարարության նորմատիվ տևողությունը որոշվել է հաշվի առնելով օբյեկտի նշանակությունը, կոնստրուկտիվ բնութագիրն ու շինարարության ընդհանուր ծավալը: Շինարարության տևողությունը կազմում է 120 ամիս՝ շինարարության թույլտվության տրամադրման օրվանից:

Շինմոնտաժային աշխատանքների իրականացման տեխնոլոգիայի տեսանկյունից շինարարությունն իրականացվելու է ավանդական եղանակներով՝ կիրառելով շինարարական կազմակերպության սեփական շինարարական մեքենաները և մեխանիզմները, իսկ բացակայության դեպքում, վաճակալել դրանք այլ կազմակերպություններից:

Շինարարության ընթացքում բանվորները կսնվեն հատուկ ճաշարան-տնակում: Շինարարությունը իրականացնող աշխատողների թիվը կտատանվի 200 - 360 մարդ, միջին հաշվով՝ 280:

Շինարարությունը իրականացվելու է ընկերությանը պատկանող հետևյալ մեքենա-մեխանիզմներով.

1. Էքսկավատորներ
2. Ինքնաթափ ավտոմեքենաներ
3. Ավտո և աշտարակային կռունկներ
4. Բետոնախառնիչ ավտոմեքենաներ և այլն:

2.3. Ջրամատակարարում և ջրահեռացում

Ջրապահանջը

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման գործընթացներն իրականացվում են գործող շինարարական նորմերի ու կանոնների և տեխնիկական պայմանների համաձայն:

Բնակելի համալիրի կառուցման աշխատանքային նախագծի <<Ջրամատակարարում և կոյուղի>> բաժինն իր մեջ կներառի՝

- Արտաքին և ներքին ջրամատակարարում

- Տարածքի ոռոգում
- Արտաքին և ներքին կոյուղի
- Անձրևաջրերի հեռացման հեղեղատար կոյուղի:

Ջրամիացումը և ջրահեռացումն իրականացվելու է <<Վեոլիա Ջուր>> ՓԲԸ կողմից տրվող Ջրամիացման և ջրահեռացման նախագծման տեխնիկական պայմաններին համապատասխան՝ ջրամիացման, հի հիդրանտի տեղադրման և գոյություն ունեցող կոյուղագծին միացման նախագծային լուծումներին համաձայն:

Ջրամիացումն իրականացվելու է նախագծված տարածքի հարևանությամբ անցնող քաղաքային ջրագծից: Ջրահեռացման միացման կետը կլինի տարածքի հարևանությամբ գործող կոյուղագիծը:

Ջրաչափական հանգույցի և հի հիդրանտի տեղադրման կետերում կառուցվելու է դիտահորեր:

Ջրատարում վթարների և վերանորոգումների ժամանակ ջրամատակարարման անընդհատությունը ապահովելու, ինչպես նաև ներքին հակահրդեհային ջրաքանակ ապահովելու համար նախատեսվում է պահուստային բաքի տեղադրում, որը միաժամանակ կարգավորող դեր կատարում է:

Ներքին տաք և սառը ջրամատակարարում, ջեռուցում

Ներքին ջրամատակարարման ցանցերը նախատեսվում է իրականացնել պոլիպրոպիլենե խողովակներով:

Տաք ջրամատակարարումը և ջեռուցումը նախատեսված է կենտրոնացված: Այդ նպատակով յուրաքանչյուր շենքի տանիքին տեղադրվելու է կաթսայատուն:

Յուրաքանչյուր շենք ունենալու է ավտոնոմ ջեռուցման և տաք ջրամատակարարման ցանցեր:

Ներքին և արտաքին ջրահեռացում՝ կոյուղի

Շենքերի կոյուղաջրերը կհեռացվեն միասնական ինքնահոս համակարգով՝ կանգնակների միջոցով: Կանգնակները մոնտաժվում են հորաններում և պատերի մեջ փակ համակարգով:

Կոյուղու ելքագծերի հորիզոնական հատվածների համապատասխան հեռավորությունների վրա նախատեսվում են մաքրիչներ: Կոյուղագծերի և ելքագծերի հորիզոնական հատվածներն ունեն համապատասխան թեքություններ համապատասխանաբար դեպի կանգնակներ և դիտահորերը:

Շենքից կոյուղաջրերը կլցվեն կոյուղու երկաթբետոնե դիտահորերի մեջ, որից հետո արտաքին ցանցով միացվում է տարածքի հարևանությամբ գործող կոյուղագծի դիտահորին՝ համաձայն տեխնիկական պայմանի:

Արտաքին կոյուղագիծը նախատեսվում է իրականացնել պոլիթիլենե Մ150-200մմ խողովակներով: Կոյուղագծի հանգուցային կետերում և անկյունների վրա նախատեսվում են դիտահորեր:

Աձրևաջրերի հեռացում /հեղեղատար կոյուղի/

Տարածքի մակերևութային ջրերի հեռացումը նախատեսված է կազմակերպված եղանակով, հեղեղատար կոյուղու համակարգի միջոցով: Տարածքի ցածրադիր տեղերում տեղադրվելու են անձրևընդունիչ հորեր, որտեղից անձրևաջրերը կհեռացվեն տարածքից և համաձայն տեխնիկական պայմանի կմիացվեն գործող քաղաքային 400 մմ հեղեղատար ցանցին:

Նույն ցանցով և կհեռացվի շենքի տանիքներից հավաքվող անձրևաջրերը և օդափոխության, օդորակման սարքավորումներից առաջացած կոնդենսատները: Ցանցը նախատեսվում է իրականացնել պոլիէթիլենե Մ 200-300մմ խողովակներով:

2.4. Կանաչապատում և բարեկարգում

Նախագծով նախատեսված շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կառուցապատումից ազատ տարածքը նախատեսվում է բարեկարգել և կանաչապատել: Կանաչապատման մակերեսը կկազմի ընդհանուր հողամասի 40%-ը /ավելի քան 3.93 հա/, մնացածը կկազմի կառուցապատումը, ներառյալ՝ սավաճքները և սպասարկման տարածքները: Կանաչապատման համար նախատեսվում է օգտագործել հողային աշխատանքների ժամանակ պահեստավորված բուսահողը: Կանաչապատումը կիրականացվի Երևանի քաղաքապետարանի հետ համաձայնեցված՝ կանաչապատման և բարեկարգման պլաններին՝ համապատասխան: Այդ նպատակով աշխատանքային նախագծի կազմում կմշակվի կանաչապատման նախագիծ /դենդրո/, որի ուրվագիծը քննարկվել և համաձայնացվել է քաղաքապետարանի մասնագետների հետ:

Կանաչապատումը ներառում է՝ սիզամարգի տեսքով աշխատանքներ և ծառատունկ: Դեկորատիվ տեսք ապահովելու նպատակով կանաչապատման համար օգտագործվելու է թույա, կաղնի, գնդաձև ակացիա, հացենի, թղկի, լացող ուռենի և այլ ծառատեսակներ, ինչպես նաև ծաղկասածիլներ և խոտի սերմ: Այս տեսակները հարմար են Երևանյան լանդշաֆտին և բնակլիմայական պայմաններին: Երևանյան լանդշաֆտում ծառերի

կաչողականությունն ապահովվելու է պարտադիր ոռոգման և խնամքի պայմաններում, որի իրականացման պատասխանատուն հանդիսանում է կառուցապատողը:

Ոռոգումն իրականացվելու է Ազատության պողոտայի վերին մասում գտնվող լճակից սննվող խողովակաշարից, որը «Միկշին» ընկերության կողմից արդեն իսկ օգտագործվում է գոյություն ունեցող “Երազ” թաղամասի կանաչ տարածքների ոռոգման համար:

2.5. Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում

Բնակելի թաղամասի կառուցման շինարարության ժամանակ օգտագործվում են տարբեր շինարարական նյութեր, այդ թվում երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ, երեսապատման բարձրորակ նյութեր, ավազ, ցեմենտ, ներկանյութեր, բետոնյա կոնստուկցիաներ, մետաղական կոնստուկցիաներ և այլն:

Բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ շինհրապարակների տարածքների ջրցանի, ինչպես նաև աշխատողների կենցաղային կարիքների համար: Ջրամատակարարումն իրականացվելու է տեխնիկական պայմանների համաձայն՝ գոյություն ունեցող ջրատարից, որը կմիացվի քաղաքային ջրամատակարարման ցանցին: Իսկ կոյուղին կմիացվի քաղաքային կոյուղատարին: Ջրապահանջի հաշվարկը ներկայացված է հաջորդ գլխում:

Էլեկտրաէներգիայի պահանջարկը շինարարության փուլում կապահովվի Երազ բնակելի թաղամասի ենթակայանից:

3. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ ԵՎ ԻՐԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՍԽԵՄԱՆ

3.1. Տարածքի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները

Նախատեսվող գործունեության իրականացման տարածքը գտնվում է Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանում, Ազատության պողոտա և Ադոնցի փոխոցի հատման վայրում, 9.838514 հա տարածքի վրա:

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից հետազոտվող տեղամասը տեղադրված է Քանաքեռ-Արաբկիրի հրաբխային սարավանդի սահմաններում, նրա հարավ-արևմտյան մասում, Հրազդան գետի ձախափնյա ջրբաժանի հարավ-արևելյան լանջերի վրա:

Երևան քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում՝ չոր տափաստանային՝ կիսաանապատների տարրերով, լանդշաֆտային գոտում: Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից հետազոտվող տեղամասն ունի մեծ թեքություն, որի շնորհիվ կառուցապատումն իրականացվում է 3 հարթակների վրա:

3.2 Կլիման

Ընդհանուր առմամբ Երևանի կլիման արտահայտված ցամաքային բնույթ է կրում՝ շոգ և չոր ամառներին հաջորդում են չափավոր ցուրտ, անկայուն ձնածածկով ձմեռները: Կլիմայի առանձնահատկությունները պայմանավորված են. ամռանը՝ հարավից՝ չոր տաք օդային զանգվածների, ձմռանը՝ հյուսիսից՝ ցուրտ օդային զանգվածների ներխուժումով:

Ուսումնասիրվող տարածքին բնորոշ է շոգ և չոր ամառը՝ հուլիսի միջին ամսական ջերմաստիճանը $24-25^{\circ}\text{C}$, միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը 61% (ժ.15-ին), լեռնահովտային քամիները 2-3 մ/վրկ արագությամբ և ցուրտ անհողմային ձմեռը՝ հունվարի միջին ամսական ջերմաստիճանը $-2,9^{\circ}\text{C}$ է, հարաբերական խոնավությունը 77% (ժ.15-ին), թույլ քամիները 2-3մ/վրկ արագությամբ:

Ընդհանուր առմամբ Երևանի կլիման արտահայտված ցամաքային բնույթ է կրում՝ շոգ և չոր ամառներին հաջորդում են չափավոր ցուրտ, անկայուն ձնածածկով ձմեռները: Կլիմայի առանձնահատկությունները պայմանավորված են. ամռանը՝ հարավից՝ չոր տաք օդային զանգվածների, ձմռանը՝ հյուսիսից՝ ցուրտ օդային զանգվածների ներխուժումով:

Առանց սառնամանիքների ժամանակաշրջանը կազմում է 213 օր, առանձին տարիներին տատանվելով 163-ից մինչև 234 օր: Օդի միջին ջերմաստիճանն ըստ բարձրության տատանվում է $11,5-12^{\circ}\text{C}$: Բացառձակ նվազագույն ջերմաստիճանը դիտվել է հունվարին՝ մինուս 30°C , բացառձակ առավելագույնը՝ հուլիս-օգոստոս ամիսներին՝ $+42^{\circ}\text{C}$:

Տարածքի համար բնորոշ քամու ուղղությունը հյուսիս-արևելյան է: Ձմռան ամիսներին հաճախակի դիտվում են հանդարտ և թույլ քամիներով եղանակներ, ինչը ռելիեֆի գոգավորության պայմաններում նպաստում է սառը օդի լճացմանը: Հունվար ամսին հանդարտ օրերի թիվը կարող է կազմել 45% – 75%: Կլիման բնորոշվում է երկրատև տաք ամառով և կարճատև մեղմ ձմեռով: Հուլիսի միջին ամսական ջերմաստիճանը $24-25^{\circ}\text{C}$, միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը 61% , հունվարի միջին ամսական ջերմաստիճանը $-2,9^{\circ}\text{C}$ է, հարաբերական խոնավությունը 77%, դիտվում են թույլ քամիներ 2-3մ/վրկ արագությամբ: Քամու առավելագույն արագությունը 25 տարվա ընթացքում 25մ/վ է, 50 տարվա ընթացքում 27մ/վ: Ձյան նորմատիվային ճնշումը 70կգ/մ^2 է: Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը՝ 60 սմ է:

Ստորև աղյուսակի տեսքով բերվում է մի քանի կլիմայական տվյալներ:
Աղյուսակ 3.1. Օդի ջերմաստիճանը, °C

Բնակավայրի անվանումը	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Օդի միջին ամսական, ըստ ամիսների °C												Միջին տարեկան	Բացարձակ նվազագույն	Բացարձակ առավելագույն
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Երևան	1090	-2.9	-0.8	5.1	11.8	16.3	20.8	24.5	24.2	19.9	13.1	6.4	0.1	11.5	-21	41

Աղյուսակ 3.2. Օդի խոնավությունը (%)

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %														
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկան	միջինը ժամը 15-ին	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		ամենացուրտ ամսվա	Ամենաշոգ ամսվա
Երևան	77	73	61	57	59	53	49	50	51	60	70	76	61	69	35

Աղյուսակ 3.3. Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը միջին ամսական մմ												Ձյան ծածկույթը			
	օրական առավելագույնը												տարեկան	տասնօրյա առավելագույնը, սմ	օրերի թիվը	ջրի առավելագույն քանակը ձյան մեջ, մմ
	Ըստ ամիսների															
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Երևան	28	31	38	48	55	29	16	8	11	31	30	28	353	50	53	152
	22	28	26	34	47	47	34	22	47	34	30	26	47			

Գրունտի սառեցման առավելագույն խորությունը, համաձայն ՀՀՇՆ II-7.01.2011 նորմերի, ուսումնասիրվող տարածքում կազմում է 0,6 մետր:

Քամու արագությունը 25 տարվա ընթացքում 25մ/վ է, 50 տարվա ընթացքում 27մ/վ: Ձյան նորմատիվային ճնշումը՝ 70կգու/մ² է:

3.3. Տարածքի ինժեներա-երկրաբանական և հիդրոերկրաբանական պայմանները

Տարածքի երկրաբանական կառուցվածքին մասնակցում են վերին պլիոցենից մինչև ժամանակակից հասակի նստվածքների համախմբեր, որոնք հիմնականում ներկայացված են հրաբխային, հրաբխա-նստվածքային ֆրակցիաներով:

Ժամանակակից ռելիեֆի ձևավորման պատմությունը սկսվում է վերին պլիոցենի ժամանակներից, երբ միոցենի նստվածքների հողմնահարված, էրոզիոն-դենուդացիոն մակերեսին սկսվել են տեղադրվել վերին պլիոցենի հասակի հրաբխային ապարներ, ինչպես նաև չորրորդական և ժամանակակից առաջացումներ:

Լիթոլոգիական տեսակետից տարածքում կարելի է առանձնացնել հետևյալ երկրաբանական տարբերակները՝

1. Ժամանակակից ալյուվիալ-պրոլյուվիալ գրունտեր, ներկայացված գորշ կավավազով ամուր կազմության, փթաց բույսերի մնացուրդներով և արմատներով:

2. Մանրախճային գրունտ մեծաբեկորների պարունակությամբ, ավազային և կավային լցանյութով մինչև 30-35%, քարաբեկորները ներկայացված են հրաբխային ապարներով, կավերի և ավազների ենթաշերտերով և ոսպնյակներով:

3. Մեծաբեկորային գրունտ, խճի և մանրախճի խառնուրդով, քարակտորների արանքները լցված են մինչև 10% կավավազային և ավազային լցանյութով: Քարակտորները ներկայացված են հրաբխային ապարներով:

4. Վերին չորրորդական լճա-ալյուվիալ նստվածքներ ներկայացված Խճա-մանրախճային գրունտներով մեծաբեկորների պարունակությամբ, ավազային և կավային լցանյութով մինչև 30 -35%, քարաբեկորները ներկայացված են հրաբխային ապարներով, կավերի և ավազների ենթաշերտերով և ոսպնյակներով:

Տեղամասի երկրաբանա-լիթոլոգիական կտրվածքին մասնակցում են գրունտների հետևյալ տարատեսակները՝

- Ժամանակակից ալյուվիալ-պրոլյուվիալ գրունտեր
- Լիցքային գրունտ
- Խոշորա-բեկորային գրունտներ

Տարածքի հիդրոերկրաբանական պայմանները

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից տարածքը բարենպաստ է, քանի որ ստորգետնյա ջրերը տեղադրված են մակերեսից 5մ-ից ցածր: Ստորգետնյա ջրերը կապված են միջլավային և լավաների տակ գտնվող հոսքերի հետ, ունեն ինֆիլտրացիոն բնույթ:

3.4 Տարածքի սեյսմիկ բնութագիրը

Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանի կառուցապատման համար նախատեսված տարածքի տեղամասի գրունտների հորիզոնական առավելագույն արագացումների և գերակայող պարբերությունների գնահատման համար հիմք է ընդունվել ՀՀՇՆ II-6.02-2006 «Սեյսմակայուն Շինարարություն Նախագծման Նորմեր» նորմատիվային փաստաթղթում ներկայացված սեյսմիկ գոտևորման քարտեզը, ըստ որի ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է երրորդ սեյսմիկ գոտու մեջ: Այդ գոտուն համապատասխանում է 0.4g հորիզոնական արագացման արժեքը:

3.5. Մթնոլորտային օդ

Հայաստանի հանրապետության տարածքում օդային ավազանի աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի և տեղեկատվական կենտրոն» ՊՈԱԿ (Էկոմոնիթորինգ) կողմից:

Ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են հիբրիդային դիտացանցի միջոցով: Այն բաղկացած է 16 հիմնական անշարժ՝ ակտիվ նմուշառման և ավտոմատ դիտարկումների դիտակայանից, որտեղ դիտարկումներն իրականացվում են ամենօրյա կտրվածքով և 211 շարժական՝ պասիվ նմուշառման դիտակետից, որտեղ իրականացվում են շաբաթական դիտարկումներ:

ՀՀ և միջազգային պահանջների համաձայն անշարժ դիտակայան-ներում կատարվում է հիմնական աղտոտող նյութերի՝ ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի օքսիդների, ածխածնի մոնօքսիդի, փոշու և գետնամերձ օզոնի (որպես երկրորդային աղտոտիչ) մոնիթորինգ, իսկ շարժական դիտակետերում՝ ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի մոնիթորինգ: Օդի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2006 թվականի փետրվարի 2-ի N 160-Ն որոշման:

Ըստ Էկոմոնիթորինգի 2018 թվականի տեղեկագրի Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական և միջին տարեկան կոնցենտրացիաները չնայած գտնվում են սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիայի (ՍԹԿ) տիրույթում, բայց ամսվա ընթացքում և քաղաքի տարբեր հատվածներում դիտվում են գերազանցումներ, ինչը պայմանավորված է ինչպես բնակլիմայական պայմաններով և աղտոտման այլ աղբյուրներով, այնպես էլ կանաչ տարածքների սակավությամբ: Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրներ են հանդիսանում տրանսպորտը, արդյունաբերությունը, էներգետիկան, քաղաքաշինությունը:

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ածխածնի մոնօքսիդի համեմատաբար բարձր կոնցենտրացիաներ դիտվում են առավոտյան՝ 8:00-11:00 ժամանակահատվածներում և երեկոյան՝ 18:00-23:00 ժամանակահատվածներում:

3.6. Ջրային ռեսուրսներ

Նախատեսվող գործունեության իրականացման տարածքը տեղակայված է Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածքում: Հրազդան գետի վերին ջուրը «միջակ» որակի է (3-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածներում /Երևանից ներքև/ ջուրը «վատ» որակի է (5-րդ դաս): Գետառ գետի գետաբերանի հատվածում ջուրը «վատ» որակի է՝ (5-րդ դաս): Վատ որակը պայմանավորված է լուծված թթվածնի, ԹԿՊ₅, ամոնիում իոնի, ֆոսֆատ իոնի, մանգանի, վանադիումի, ընդհանուր ֆոսֆորի բարձր պարունակությամբ:

Տարածքի հեռավորությունը Հրազդան գետի մոտակա հատվածից ուղիղ գծով կազմում է 1.4 կմ:

3.7. Հողային ռեսուրսներ

Երևան քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում՝ չոր տափաստանային՝ կիսաանապատների տարրերով լանդշաֆտային գոտում: Երևանի հողերը տիպիկ գորշ, կիսաանապատային են՝ սննդանյութերով աղքատ, հարուստ կարբոնատներով: Այս տիպի հողերը սակավագոր են, ունեն կավավազային կազմ, աչքի են ընկնում կմախքային զանգվածների մեծ պարունակությամբ և քարքարոտությամբ, որի հետևանքով էլ բույսերի աճն ու զարգացումը ընթանում է զգալի դժվարություններով:

Տարածաշրջանում հանդիպում են հողածածկի հետևյալ տիպերը.

- Բաց շագանակագույն, խճաքարային, տեղ-տեղ կարբոնատային ցեմենտացած
- Կիսաանապատային գորշ, խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային
- Պլեոհիդրոմորֆ կապակցված մնացորդային ավալիացած աղակալած:

Ներկայացվող տարածքում տարածված են կիսաանապատային գորշ, խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային հողերը, որտեղ բուսածածկը և հողածածկը համատարած բնույթ չեն կրում: Բուսաշերտը դիտարկվող տարածքում առկա է մի քանի շինություններից ազատ տեղամասերում: Բուսաշերտի հզորությունը տատանվում է 10 – 20 սմ:

Հողային աշխատանքների ժամանակ, գրունտի մշակման աշխատանքներից առաջացող հողային հանույթը և բնահողը կուտակվելու են կազմակերպված շինարարական հրապարակի տարածքում, որոնք հետագայում նախատեսվում են օգտագործել: Հեռացված գրունտի մեծ մասն օգտագործվելու է հետլիցքի նպատակով, իսկ բուսահողը՝ բնակելի թաղամասի բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներում:

Համաձայն Երևանի գլխավոր հատակագծի քաղաքի տարածքը աղտոտված է ծանր մետաղներով և մասամբ՝ ռադիոնուկլիդներով: Ըստ ծանր մետաղներով աղտոտվածության քաղաքի տարածքը ներկայումս վերագրվում է միջին աղտոտվածության տարածքներին:

Սակայն քաղաքի տարածքում առանձնանում են նաև ուժեղ աղտոտված տարածքներ: Պետք է նշել, որ դիտարկվող տարածքը աղտոտված չէ:

3.8. Կենսաբազմազանություն

Տարածքը գտնվում է Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանի խառը կառուցապատման գոտում, ուր բացակայում են բնական լանդշաֆտները: Տարածքում բուսածածկույթը և հողային ծածկույթը համատարած բնույթ չեն կրում: Քարքարոտ, ավազային, հողածածկույթի վրա տեղ-տեղ վայրի ծառատեսակներ են, տեղ-տեղ ինքնաբերաբար աճած նոսր բուսականություն:

Ստորև բերված է Երևան քաղաքի ֆլորայի և ֆաունայի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

3.8.1 Բուսական աշխարհ

Երևան քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում, չոր տափաստանային՝ կիսաանապատների տարրերով, լանդշաֆտային գոտում:

Երևանյան գոգավորությունը տեղաբաշխված ծովի մակերևույթից 860-1390մ բարձրությունների սահմաններում: Երևանյան գոգավորությունում առկա են հարթավայրային լանդշաֆտային և լավային սարավանդներ, որոնք բաղկացած են կիսաանապատային և նախալեռնային գոտիներից: Երևանի դիտարկվող տարածքում, որտեղ իրականացվելու է նախատեսվող գործունեությունը գերիշխում են լավային սարավանդները, իսկ հարավային լանդշաֆտները՝ Հրազդան և Գետառ գետերի սելավաբերուկ հողատարածքներն են: Երևան քաղաքը գտնվելով ջրագուրկ կիսաանապատային գոտում ընդերքում ունի հարուստ ջրատար շերտեր՝ խորքային ջրեր:

Երևան քաղաքի տերիտորիան Անդրկովկասի ամենաչորային շրջաններից մեկն է, կլիման այստեղ խիստ ցամաքային է, կիսաանապատային: Երևանում ցածր է նաև օդի հարաբերական խոնավությունը, որը ամռան ամիսներին իջնում է մինչև 40%-ի: Երևանում հաճախակի նկատվում է կարճ գարուն, որը բացասական ազդեցություն է ունենում ինչպես բուսական, այնպես էլ կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչների վրա:

Երևանի հողերը տիպիկ գորշ կիսաանապատային են, աղքատ աննդանյութերով, հարուստ կարբոնատներով, սակավազոր, կավավազային, կմախքային զանգվածների մեծ պարունակությամբ, շերտաթեփուկավոր կամ փոշեհատիկային կազմությամբ, քարքարոտությամբ, որի հետևանքով էլ բույսերի աճն ու զարգացումը ընթանում է զգալի դժվարություններով: Հազարամյակների ընթացքում արհեստական ոռոգման տարբեր տեսակի ագրոմիջոցառումների պարագայում Երևանի տարածաշրջանում առաջացել են

կուլտուր-ոռոգելի զգալի հողատարածքներ, որոնք վերածվել են տարբեր տիպի փարթամ կուլտուրական լանդշաֆտների:

Երևանի ֆլորիստիկ շրջանի բուսականությունը օշինդրա-կիսաանապատային է վաղանցիկ կամ էֆեմերային բուսատեսաների գերակշռությամբ: Երևանյան լանդշաֆտի ամենաբնորոշ առանձնահատկությունն այն է, որ այստեղ բնականորեն չեն աճում ծառաբույսեր, բացառությամբ մի քանի կիսաթփերի: Հետևաբար, Երևանում ծառերն ու թփերը կարելի է աճեցնել միայն ոռոգման առկայությամբ:

Երևանյան լանդշաֆտում հանդիպում են բուսական համակեցությունների հետևյալ 2 ենթատիպերը՝ 1. Ֆրիգանա (Ժայռային բուսականություն), 2. Տոմիլյար (անապատային): Տարածքներին բնորոշ են հիմնականում կիսաանապատային բուսականության պետրոֆիլ տարբերակները, օշինդրա-էֆեմերային և հալոֆիլ, պսամոֆիլ անապատային բուսատեսակներով:

Պետք է նշել, որ գործունեության ենթակա և հարակից տարածքներն արդեն իսկ խախտված են և օգտագործվում են մարդու կողմից:

3.8.2. Կենդանական աշխարհ

Շրջանում կենդանական աշխարհը ներկայացված է գերազանցապես անապատային և կիսաանապատային լանդշաֆտներին բնորոշ տեսակներով: Բնական լանդշաֆտների ֆաունան բազմազան է, այստեղ հանդիպում են՝ կաթնասունների շուրջ 20 տեսակ:

Համայնքի տարածքում տարածված են նաև կաթնասունների ֆաունայի ոչ ցանկալի ներկայացուցիչներ, մասնավորապես՝ սև և մոխրաույն առնետները, տնային մուկը: Թռչուններից հանդիպում են շուրջ 100 տեսակ, որոնց մեծ մասը բնադրում են: Սողուններից հանդիպում են շուրջ 20 տեսակ, երկկենցաղներից հայտնի է 4 տեսակ: Երկկենցաղներից հանդիպում է լճային գորտը, սիրիական սխտորագորտը, կանաչ դողոշը, մողեսներից՝ կլորագլխիկը, օձագլխիկը և երկարատու սցինկը, օձերից՝ կույր օձուկը, ռնգեղջյուր օձը: Բազմազան են թռչունները և միջատները: Թիթեռներից բնորոշ են սատիրները, խոշոր առագաստաթիթեռները:

Բնական լանդշաֆտներում բազմաթիվ են անողնաշարավոր կենդանիները: Առավել ուսումնասիրված են բզեզները, հայտնի է մոտ 500 տեսակ: Այլ միջատներից հայտնի են շուրջ 60 երկթև, 40 թաղանթաթևավոր, 130 թիթեռներ, 10-ից 20 տեսակ ուղղաթևեր, սարդեր, փափկամարմիններ, մոտ 30 տեսակ վահանակրեր և տզեր: Հրազդան գետում հանդիպում են ձկների 7 տեսակ:

Պետք է փաստել, որ դիտարկվող տարածքում և նրա հարակից տարածքներում արդեն իսկ առկա է մարդկային գործոնը, առկա է տրանսպորտային երթևեկություն,

մեքենաների շարժ և աղմուկ, ինչի պարագայում վայրի կենդանատեսակներ չեն կարող լինել:

Ուսումնասիրվող տարածքը չի առնչվում մշակութային հուշարձանների, պահպանության ենթակա տարածքների, կամ կենսաբազմազանության վտանգված տեսակների հետ:

3.10 Սոցիալ տնտեսական պայմանները

Ներկայացվող տարածքը գտնվում է Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանում:

Ստորև բերված են Երևան քաղաքի որոշ սոցիալ-տնտեսական ցուցանիշներ ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության պաշտոնական կայքից¹:

Աղյուսակ 3.4. Երևանի ընդհանուր ցուցանիշները

N	Տարածքը	223 քառ. կմ
1	ՀՀ տարածքում քաղաքի տարածքի տեսակարար կշիռը	0.7 %
2	Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	3 351.2 հա
3	այդ թվում՝ վարելահողեր	915.6 հա
4	Վարչական շրջաններ	12
5	Բնակչության թվաքանակը 2015թ. տարեվերջի դրությամբ	1 073.7 հազ. մարդ
6	ՀՀ բնակչության ընդհանուր թվաքանակում Երևան քաղաքի բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը, 2015թ.	35.8 %

Մայրաքաղաք Երևանը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում: Սահմանակից է ՀՀ Արագածոտնի, Կոտայքի, Արարատի և Արմավիրի մարզերին:

Երևանը հանրապետության ամենախոշոր տնտեսական կենտրոնն է: Երևանի արդյունաբերության հիմնական ճյուղերն են սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրությունը, քիմիական և մետաղագործական արդյունաբերությունը:

Բեռնաուղևորափոխադրումներն իրականացվում են ավտոմոբիլային տրանսպորտով և էլեկտրատրանսպորտով (քաղաքում գործում է երկաթուղային կայարան և օդանավակայան, որոնք ապահովում են կապն արտաքին աշխարհի հետ):

Երևանը Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաքն է: Այն խոշորագույնն է ոչ միայն ՀՀ ներկա 49 քաղաքների, այլև պատմական Հայաստանի մայրաքաղաքների շարքում:

Մայրաքաղաքում են գտնվում ՀՀ Ազգային ժողովն ու ՀՀ կառավարությունը, ՀՀ բոլոր նախարարություններն ու հիմնական գերատեսչությունները, հասարակական և

¹ www.armstat.am

այլ կազմակերպությունների, տարբեր միությունների, հիմնադրամների, հանձնաժողովների, դատաիրավական մարմինների, դրամատների ու սակարանների (բորսաների) ճնշող մեծամասնությունը, զանգվածային լրատվամիջոցների մեծ մասը:

Մայրաքաղաքում են գործում ՀՀ-ում միջազգային (միջկառավարական, միջպետական) և այլ կազմակերպությունների ներկայացուցչությունների գրասենյակները:

Երևանը հանրապետության ամենախոշոր տնտեսական կենտրոնն է: Բազմաճյուղ արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է:

2017թ. մայրաքաղաքի տնտեսության հիմնական հատվածների տեսակարար կշիռները ՀՀ համապատասխան ճյուղերի ընդհանուր ծավալում կազմել են.

Աղյուսակ 3.5 Երևանի տնտեսության համամասնական տվյալները

✓ արդյունաբերություն`	41.2
✓ գյուղատնտեսություն	1.1
✓ շինարարություն`	63.7
✓ մանրածախ	76.4
✓ ծառայություններ`	81.4

Երևանի արդյունաբերության հիմնական ճյուղերն են սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրությունը, քիմիական և մետաղագործական արդյունաբերությունը:

Գյուղատնտեսությունը հիմնականում մասնագիտացած է անասնաբուծությունում և բուսաբուծությունում:

Բեռնաուղևորափոխադրումներն իրականացվում են ավտոմոբիլային տրանսպորտով և էլեկտրատրանսպորտով (քաղաքում գործում է երկաթուղային կայարան և օդանավակայան, որոնք ապահովում են ամբողջ հանրապետության կապն արտաքին աշխարհի հետ):

Աղյուսակ 3.6. Սոցիալական ցուցանիշներ

Սոցիալական ցուցանիշը	Ընդամենը	Կանայք	Տղամարդիկ
Զբաղվածներ, հազ. մարդ	294.3	144.3	160.0
Ընդամենը կենսաթոշակառուներ, տարեվերջի դրությամբ, հազ.մարդ	168.9	104.4	64.5
Աղքատության ընտանեկան նպաստ և միանվագ դրամական օգնություն ստացող ընտանիքներ	17076	-	-

Արաբկիր վարչական շրջանն ընդհանուր սահմաններ ունի Աջափնյակ, Ավան, Դավթաշեն, Կենտրոն և Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանների հետ: Արտաքին սահմանագծով հարում է Կոտայքի մարզին մարզին:

Աղյուսակ 3.7. Ազդակիր վարչական շրջանը

<i>Վարչական շրջան</i>	<i>Տարածքը, հա</i>	<i>Բնակչության թվաքանակը 2016 թ. տարեվերջին, հազ.մարդ</i>
Արաբկիր	1 324.99	1174

4. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

4.1. Ռիսկերի գնահատում

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա կդրսևորվեն որոշակի բացասական ազդեցություններ, ակայն վերջիններս կկրեն ժամանակավոր բնույթ: Ազդեցությունները իրենց բնույթով կլինեն սահմանափակ և կարճատև և պայմանավորված կլինեն շինարարական աշխատանքներով:

Շինարարության փուլում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները և ռիսկերը հիմնականում պայմանավորված են արտանետումներով, որոնք կարող են առաջանալ՝

- Նոր կառուցվող շենքերի շինարարության ընթացքում
- Հիմքերի փորման ընթացքում
- Դիզելային վառելիքի արտանետումներ շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:
- Հողային զանգվածների և շինադրի տեղափոխման հետ կապված,
- Շինարարական տեխնիկայի շահագործմամբ,
- Բետոնային աշխատանքների իրականացմամբ,
- շինհրապարակների տեղադրման և վառելիքաքայուղերի պահեստավորման հետ կապված,
- Շինարարության ընթացքում մեքենաների և տեխնիկայի տեղաշարժից մերձակա բնակչությանը պատճառվող անհանգստությամբ
- Շինարարական տեխնիկայի շահագործման ընթացքում աղմուկի մակարդակի ավելացմամբ:

Թվարկված աշխատանքների ազդեցությունը նվազեցնելու և փոխհատուցելու նպատակով նախատեսված են բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են բնապահպանական կառավարման պլանում:

4.2. Օդի աղտոտում

Բնակելի և հասարակական շենքերով թաղամասի կառուցման շինարարական աշխատանքների և առկա շինությունների քանդման ընթացքում հիմնականում կանխատեսվում է օդի աղտոտում՝ պայմանավորված անօրգանական փոշու և ծխագազերի ժամանակավոր արտանետումներով, որոնք առաջանում են տեխնիկական միջոցների աշխատանքից՝ դիզվառելիքի աշխատանքի դեպքում:

Շինարարության ընթացքում վերը նշված արտանետումները կլինեն տեղայնացված, ենթակա արագ ցրման և ժամանակավոր՝ հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների ժամանակավոր բնույթը: Հնարավոր վնասակար ազդեցությունները կբացառվեն կամ կնվազեցվեն բնապահպանական կառավարման պլանում ներկայացված միջոցառումների իրականացման դեպքում, մասնավորապես՝ փոշու արտանետումները նվազեցնելու համար կիրականցվի շինհրապարակի պարբերաբար ջրցանում, շինանյութ տեղափոխող մեքենաների երթևեկությունը կկազմակերպվի թափքի ծածկման պայմաններում, ինչպես նաև կիրականացվի շին հրապարակ մուտք գործող և լքող մեքենաների անվադողերի լվացում:

Հարակից բնակելի և հասարակական շենքերից բողոքների դեպքում կիրականացվի նաև օդի աղտոտվածության գործիքային չափումներ, որոնք կհամեմատվեն օրենսդրական նորմերի և ելակետային տվյալների հետ:

4.3. Աղմուկի և թրթռումների ազդեցություն

Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին: Մակարդակների չափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում: Համապատասխան բնապահպանական միջոցառումների կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի և թրթռումների մակարդակը շինհրապարակին հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը՝ հաշվի առնելով առկա ազդակիր շինությունների (բնակելի և հասարակական շենքեր, հյուրանոցային համալիր) հեռավորությունը շինտարածքից (մոտ 20-50մ): Հարակից տների և շենքերի բնակչության հնարավոր բողոքների դեպքում կիրականացվեն աղմուկի և թրթռումների մակարդակների գործիքային չափագրումներ, իսկ շինարարության ընթացքում որպես կարևորագույն միջոցառումներ, անհրաժեշտ է՝

- Խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը;
- Աղմկահարույց աշխատանքները հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին:
- Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:
- Բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը;

4.4. Ջրօգտագործում և ջրային համակարգերի վրա ազդեցություն

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում ջուրը հիմնականում օգտագործվելու է շինհրապարակի ջրցանման, մաքրման և որոշ շինարարական աշխատանքների իրականացման համար, ինչպես նաև կապալառուի աշխատակազմի կենցաղային կարիքները հոգալու նպատակով: Անհրաժեշտ ջրաքանակը շին հրապարակ կմատակարարվի տարածքում գոյություն ունեցող ջրամատակարարման ցանցից:

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ ջուրը օգտագործվելու է աշխատողների խմելու և կենցաղային նպատակների, ինչպես նաև փոշենստեցման համար:

Աշխատողների խմելու և կենցաղային նպատակներով ջրածախսը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W = (n \times N + n_i \times N_i) \times T$$

Որտեղ՝ n - տեխնիկական աշխատողների և ծառայողների թիվն է

N - ջրածախսի նորման՝ 0.016մ^3 ,

N_i - բանվորների թիվն է,

N_i - ջրածախսի նորման բանվորների համար՝ $0.025 \text{մ}^3/\text{մարդ օր}$

T - տարեկան աշխատանքային օրերի թիվը՝ 260 օր:

Աշխատողների թիվը շինարարության տարբեր փուլերում տատանվում է 2000-ից մինչև 3500: Որպես միջին թիվ կարելի է ընդունել 2700 հոգի, որից 135-ը ինժեներա-տեխնիկական անձնակազմ:

Այսպիսով՝ $W = (135 \times 0.016 + 2565 \times 0.025) \times 260 = 17234.1 \text{մ}^3/\text{տարի}$, միջին օրեկան 66.3մ^3 :

10 տարվա ընթացքում՝ 172341.0մ^3 :

Արտադրական նպատակներով ջրի ծախսը պայմանավորված փոշեառաջացման օջախների ջրմամբ:

Այդ ծախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V_1 = S \times K \times T \times K_1,$$

Որտեղ՝ S - թրջվող մակերեսն է, երկու կամ երեք տեղամասերում, ընդամենը՝ 1200մ^2 ,

K - ջրցաման նորման – $0.0015\text{մ}^3/1\text{մ}^2$

T – ջրցանի /չոր եղանակի/ տարեկան օրերը, 240 օր

K₁ – ջրցանի օրական քանակը, 2

Այսպիսով՝ $V_1 = 1200 \times 0.0015 \times 240 \times 2 = 864 \text{մ}^3/\text{տարի}$:

Միջին օրեկանը կազմում է 1.8մ^3 : 10 տարվա ընթացքում՝ 8640.0մ^3 :

Ջրահեռացում

Ջրցանը դասվում է անվերադարձ ջրօգտագործման շարքին և արտահոսք չի առաջանում:

Կենցաղային կեղտաջրերի ծավալը հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$V_1 \times (1 - L)$, որտեղ L – կորստի գործակիցն է, ընդունվում է 5% (0.05)

$17234.1 \times (1 - 0.05) = 16372.4 \text{մ}^3$, միջին օրեկան՝ 62.97մ^3 : 10 տարվա ընթացքում՝ 163724մ^3 :

Շինարարությունը իրականացնող անձնակազմը օգտվելու է ժամանակավոր տնակներից, որոնք կտեղադրվեն մինչև շինարարական աշխատանքների սկիզբը և կմիացվեն տարածքում առկա ջրագծին և կոյուղուն:

Ոռոգման ջրապահանջ

$$W_{\text{ոռոգ.}} = 0.003 \times S \times k \times T$$

S – ոռոգման ենթակա տարածքների մակերեսն է, ընդամենը կանաչապատ տարածքի մակերեսը նախատեսված է 3935406մ^2 ,

k - ջրման քանակն է օրվա ընթացքում, 2

T – տարվա ընթացքում ոռոգման օրերի առավելագույն թիվն է, 180

0.003 – 1 ք.մ. ջրցանի նորմը,

$$W_{\text{ոռոգ.}} = 0.003 \times 39354.06 \times 2 \times 180 = 42480\text{մ}^3/\text{տարի}$$

Միջին օրական՝ $236 \text{մ}^3/\text{օր}$:

4.4. Բնապահպանական միջոցառումներ

Շրջակա տարածքների և գործունեության ազդեցության ենթակա մոտակա բնակչության վրա բացասական ազդեցությունները հիմնականում պայմանավորված են շինարարական աշխատանքների իրականացմամբ, կրում են ժամանակավոր բնույթ և ունեն կարճատև ազդեցություններ: Այդ ազդեցությունները կարող են կանխվել կամ նվազեցվել բնապահպանական կառավարման պլանով (ԲԿՊ) նախատեսված՝ սոցիալական ազդեցությունները մեղմացնող միջոցառումների և բնապահպանական միջոցառումների

արդյունավետ իրականացման արդյունքում, որին պարտավոր են հետևել՝ շինարարը, հսկող և վերահսկող մարմինները:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում շրջակա տարածքների և սոցիալական միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությանների կանխման, կամ մեղմացման միջոցառումները ըստ ազդեցության ուղղությունների ներկայացվում են ստորև:

4.5.1. Մթնոլորտային օդ

Օդային ավազանը աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսված են՝

- Շինարարական աշխատանքների /փոշեառաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում իրականացնել ջրցան,
- Սորուն նյութերի ժամանակավոր կուտակումները և շինհրապարակը ծածկել համապատասխան բարձրությամբ թաղանթով՝ կանխարգելելու համար փոշու տարածումը,
- Պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգաբերում:
- Գրունտի և սորուն նյութերի տեղափոխումն իրականացնել ծածկված թափքերով բեռնատարներով:
- Խուսափել անորակ վառելիքի օգտագործումից:

4.5.2. Ջրային ռեսուրսներ

Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման նպատակով նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները.

- Ջրցանի ծավալները հաշվարկել այնպես, որ չառաջանան մակերևութային հոսքեր և ջուրը բավականացնի միայն փոշենստեցման համար,
- Տարածքի հոսքաջրերը միավորել մեկ բակային ցանցում և միացնել գոյություն ունեցող հեղեղատար ցանցին:

4.5.3. Հողային ռեսուրսներ

Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով անհրաժեշտ է՝

- Շինարարական նյութերի և քայուղերի ժամանակավոր պահեստները տեղադրել բետոնապատ մակերեսի վրա, որտեղ ապահովված կլինի հոսակորուստների հավաքման համակարգով,

- Աշխատանքների ավարտից հետո տարածքը բարեկարգել, վերականգնել և մաքրել՝ առաջացած թափոնները տեղափոխելով Երևանի քաղաքապետարանի կողմից հատկացված աղբավայր,
- Հատկացվող հողամասում ազդեցության ենթակա բուսահողը պահեստավորել շինարարական հրապարակի տարածքում՝ 2 մ-ը չգերազանցող կույտերի ձևով և ծածկել պաշտպանիչ պաստառներով՝ հետագայում բուսահողի նշված զանգվածը բնակելի թաղամասի կանաչապատման աշխատանքներում օգտագործելու համար:

Շինարարական և կենցաղային աղբով շրջակա տարածքների աղտոտումը բացառելու նպատակով նախատեսվում է՝

- Շինհրապարակում բացառել թափոնների ժամանակավոր կուտակումները,
- Թափոնները ժամանակին տեղափոխել հատկացված վայրեր՝ Երևանի քաղաքապետարանի համապատասխան կազմակերպության հետ նախապես կնքված պայմանագրերի համաձայն,
- Եթե առաջանան վտանգավոր թափոններ, դրանց հանձնում ընկերությունների, որոնք ունեն վտանգավոր թափոնների վնասագերծման, կամ տեղակայման լիցենզիա,
- Շինանյութերի ձեռք բերում միայն լիցենզավորված մատակարարներից:

4.5.4. Աղմուկ

- Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար նախատեսվում է՝
- Շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,
- Պարբերաբար ստուգել և կարգաբերել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները,
- Շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին:
- Խուսափել աղմկահարույց մեքենաների և սարքավորումների օգտագործումից, անհրաժեշտության դեպքում խլացուցիչների տեղադրում
- Հնարավորության դեպքում սահմանափակել միաժամանակ աշխատող ծանր տեխնիկայի /բուլդոզեր, էքսկավատոր/ շահագործումից:

4.5.5. Կենսաբազմազանություն

- Բուսատեսակների վրա հնարավոր ազդեցությունների կանխման, կամ մեղմման համար կարևոր միջոցառում է համարվում հողային աշխատանքների ժամանակ սկրեպերով

հանված բուսահողի պահպանությունը, այնուհետև տարածքների վերականգնման համար օգտագործումը,

- Գործունեության ենթակա տարածքներում առկա բուսատեսակների բացահայտման համար ուսումնասիրության իրականացում: Տարածքում առկա 16 ծառերի մեծ մասը գտնվում են այնպիսի տեղամասերում, որ դրանք հնարավոր է պահպանել, մնացածը հնարավորության դեպքում տեղափոխել մոտակա կանաչ տարածք վերատնկելու համար: Վերատնկումը կատարել համապատասխան մասնագետների հետ համաձայնեցված,
- Հողային աշխատանքների ընթացքում հազվագյուտ բուսատեսակներ կամ կենդանատեսակներ հանդիպելու դեպքում համապատասխան բուսաբան/կենդանաբան մասնագետների կողմից ապահովել դրանց անվնաս տեղափոխումն աճելավայրեր,
- Բացառել շինարարական աղբի, հողերի կուտակումները և նավթամթերքի պահեստավորումը բուսածածկ տարածքներում,
- Որպես փոխհատուցման միջոցառում տարածքում ստեղծել կանաչապատ գոտիներ:

Ճանապարհների խաթարման և ծանրաբեռնվածության հետևանքով բնակչությանը պատճառված անհանգստությունը մեղմելու նպատակով նախատեսվում է՝

- Շինարարական հրապարակում բեռնատար մեքենաների ժամանակավոր կայանման համար տարածքների տրամադրում,
- շինարարական մեքենա-սարքավորումների տեղաշարժի կազմակերպում շարասյուններով և սահմանափակ արագությամբ (≤ 30 կմ/ժ), ինչպես նաև մեքենաների իրար հաջորդող տեղաշարժի կազմակերպում՝ առնվազն 30 րոպե պարբերականությամբ,
- Շինհրապարակում խուսափում՝ շինարարական ու կենցաղային աղբի այրումից և կուտակումից,
- Շինարարական աշխատանքների վերաբերյալ մոտակա բնակչությանը իրազեկում, որոնց արդյունքում կարող են ավելանալ փոշու քանակները, աղմուկի մակարդակը և ժամանակավորապես փակվեն ճանապարհները,
- Ցուցանակների տեղադրում, ինչպես նաև ժամանակավոր անցումների նախատեսում՝ որպես այլընտրանքային ճանապարհներ:

Շինարարության փուլում հնարավոր սոցիալական ազդեցություններից խուսափելու նպատակով նախատեսվում է՝

- Թույլ չտալ շինարարական աշխատանքների կատարումը սահմանված ժամերից դուրս.

- Շինհրապարակը ցանկապատել և վերահսկել՝ կանխելու համար չլիազորված անձանց մուտքը շինհրապարակ,
- Վտանգավոր տեղամասերում տեղադրել նախազգուշացնող նշաններ,
- Որակավորված աշխատակիցների միջոցով իրականացնել սարքավորումների պարբերական զննումներ
- Շինարարների համար՝ անվտանգության աուդիտների, առաջին օգնության և անվտանգության դասընթացների պարբերաբար կազմակերպելում և իրականացում:

4.5.6 Թափոնների կառավարում

Բնակելի համալիրի կառուցման շինարարական աշխատանքների ընթացքում կառաջանա շինարարական աղբ և կենցաղային թափոններ:

Շինարարական աղբը՝

ա. գոյություն ունեցող շինությունների քանդման արդյունքում առաջացած թափոնները, 9950 մ³,

բ. խառը շինարարական աղբ և թափոններ՝ 280 մ³:

Այս երկու թափոնատեսակները ըստ ՀՀ բնապահպանության /ներկայում՝ շրջակա միջավայրի/ նախարարի 2006 թվականի դեկտեմբերի 25-ի N 430-Ն հրամանի հավելվածի՝ “Ըստ վտանգավորության դասակարգված թափոնների ցանկի” համապատասխանում է “Պատի բետոնի իրեր, սյուներ, փչացած և աղտոտված բետոնային սալիկ” թափոնատեսակին, ծածկագիրը՝ 39901200 01 00 4, դասը՝ IV:

Այս թափոնների կտեղափոխվեն Սիլիկյան թաղամասի հատուկ աղբավայր, նախապես ստանալով Երևանի քաղաքապետարանի թույլտվությունը:

գ. Մնացորդային գրունտ՝ 40000 մ³, կտեղափոխվի Երևանի քաղաքապետարանի կողմից հատկացված վայր:

դ. Կենցաղային թափոն՝ 864 մ³ տարեկան, քաղաքապետարանի համապատասխան ծառայության կողմից, պայմանագրային հիմունքներով կտեղափոխի կենցաղային թափոնների աղբավայր:

4.5. Աշխատանքի անվտանգություն և առողջություն

Առողջության և աշխատանքային անվտանգության միջոցառումները շինարարության փուլում կիրականացվեն կապալառուի կողմից՝ համաձայն ԲԿՊ-ում նկարագրված միջոցառումների:

4.6. Փոխհատուցում

Ինչպես նախորդ ենթակետերում նշվել է, բնապահպանական միջոցառումների նպատակն է նվազեցնել գործունեության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա և վերականգնել բոլոր այն տեղամասերի նախնական վիճակը, որոնք կենթարկվեն գործունեության ազդեցության:

Շինհրապարակի համար մշակվելու է տարածքների վերականգնման, կանաչապատման և բուսականության վերականգնման պլան: Կանաչապատման աշխատանքներն իրականացվելու են նախագծման առաջադրանքի պահանջներին և տարածքի համար հետագայում մշակվող տարածքի կանաչապատման սխեմային համապատասխան: Նախագծով նախատեսված շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կառուցապատումից ազատ տարածքը նախատեսվում է բարեկարգել և կանաչապատել: Բնակելի թաղամասի կանաչապատման մակերեսը կկազմի ընդհանուր հողամասի 40%-ը /մոտ 3.935 հա/: Կառուցվելու է այգի, որը կծառայի հանգստի և ժամանցի համար: Կանաչապատման համար նախատեսվում է օգտագործվել շինհրապարակում պահեստավորված բուսահողը: Չբավարարելու դեպքում նախատեսված է շինհրապարակ բերել նոր բուսահող: Բուսահողի բերումը կիրականացվի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ համաձայնեցված Երևանի քաղաքապետարանի հետ:

Կանաչապատումը ներառում է՝ սիզամարգի տեսքով աշխատանքներ և ծառատունկ: Դեկորատիվ տեսք ապահովվելու նպատակով կանաչապատման համար օգտագործվելու է թույա, կաղնի, գնդաձև ակացիա, հացենի, թղկի, լացող ուռենի և այլ ծառատեսակներ, ինչպես նաև ծաղկասածիլներ և խոտի սերմ: Այս տեսակները հարմար են Երևանյան լանդշաֆտին և բնակլիմայական պայմաններին: Երևանյան լանդշաֆտում ծառերի կաչողականությունն ապահովվելու է պարտադիր ոռոգման և խնամքի պայմաններում, որի իրականացման պատասխանատուն հանդիսանում է կառուցապատողը: Ոռոգումն իրականացվելու է նախագծի շրջանակներում կառուցվող ոռոգման ցանցի միջոցով: Ամբողջ հողամասը կունենա ոռոգման ավտոմատ համակարգ: Կանաչապատման միջոցառումները կիրականացվեն բարեկարգման պլաններին համապատասխան:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո որպես կարևոր միջոցառումներ նախատեսվում է՝

- Բոլոր մակերեսներն այդ թվում՝ ժամանակավոր օգտագործված տարածքները վերականգնել մինչև սկզբնական վիճակը
- Ամբողջ շին աղբը, նյութերի մնացորդները և սարքավորումները հեռացնել շինհրապարակից,
- Թփերի և ծառերի վերատնկման վայրը և քանակը համապատասխանեցնել դենդրոնախագծի պլանին, ապահովել թփերի 90% կաչողականությունը:

- Այն տեղամասերում, որոնք ենթակա են գործունեության ազդեցության, նախատեսվում է իրականացնել նախնական ուսումնասիրություն և ետնախազձային մոնիթորինգ:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարական կազմակերպության կողմից:

5. ՌԻՍԿԵՐԻ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ և ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ

Ռիսկերի նվազեցումը կարելի է ապահովել իրականացնելով մի շարք բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ամփոփվել են բնապահպանական կառավարման պլանում և կազմակերպել իրականացվող աշխատանքների մոնիթորինգ:

ԲԿՊ-ն իրենից ներկայացնում է շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության ու շինարարների անվտանգության վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների նկարագրությունը, որոնք հնարավոր են ծրագրի իրականացման նախագծման, շինարարության և շահագործման փուլերում և դրանք կանխող, մեղմացնող միջոցառումների ցանկը:

ԲԿՊ պարունակում է նախատեսվող գործունեության բոլոր փուլերի ընթացքում (նախագծում, շինարարություն, շահագործում) կանխատեսված հնարավոր անցանկալի բացասական ազդեցությունները կանխելու և մեղմացնելու միջոցառումները, ինչպես նաև մոնիտորինգի գործողություններ՝ ստուգելու համար շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքի համապատասխանությունը պլանավորված մեղմացնող միջոցառումներին:

Հիմնական կապալառուն պատասխանատու է լինելու ԲԿՊ-ում ներառված միջոցառումների իրականացման համար և իր հերթին համապատասխան պայմանագրային պարտավորություններ է նախատեսելու ենթակապալառուի հետ իր պայմանագրերում:

ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարումը և դրանց արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով շինարարության կապալառուի կողմից կիրականացվի կանոնավոր մոնիթորինգ, որի շրջանակներում նախագծային կազմակերպության բնապահպանության մասնագետի կողմից՝ յուրաքանչյուր փուլի մասով, կիրականացվեն մոնիթորինգի ստուգայցեր՝ երկու շաբաթը մեկ անգամ (երկու անգամ մեկ ամսվա ընթացքում): Արդյունքները գրանցվելու են մոնիտորինգի ստուգաթերթիկում:

ԲԿՊ-ն, որը ներկայացված է հավելված 1-ում, ընդգրկվելու է ծավալաթերթերում և որպես անբաժանելի բաղադրամաս կցվելու է պայմանագրային փաստաթղթերին:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

Ծրագրի Գործողությունները	Հնարավոր Ազդեցությունները	Առաջարկվող մեղմացնող Միջոցառումները	Մեղմացնող միջոցառման պատասխանատուն	Մոնիթորինգի պատասխանատուն
<p>Նախագծային փաստաթղթերի պատրաստում</p> <p>Շինարարական Հրապարակի Բոլոր գործողութ-</p> <p>Աշխատողների, ինչպես նաև շինհրապարակի մերձակայքում բնակվող մարդկանց անվտանգություն</p>	<p>Բացասական ազդեցություններ՝ շինարարության փուլում, որոնք անհրաժեշտ է հաշվի առնել աշխատանքային նախագծում,</p> <p>ԲԿՊ-ի բնապահպանական Պահանջների մասին տեղեկատվության պակասը կարող է հանգեցնել շրջակա միջավայրի վատթարացման:</p>	<p>Աշխատանքային նախագիծը անհրաժեշտ է մշակել հաշվի առնելով ԲԿՊ-ում պլանավորված մեղմացնող միջոցառումները, որոնք պետք է ներառված լինեն նաև պայմանագրային փաստաթղթերում:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Շինարարության համար անհրաժեշտ բոլոր պահանջվող թույլտվությունների ձեռք բերում - Տարածքում առկա ինժեներական ենթակառուցվածքների անջատման, կամ տեղափոխման վերաբերյալ թույլտվության ձեռք բերում, սեփականատիրոջ հետ համաձայնեցում Խստագույնս պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ Պահանջվող աշխատանքային - Անհրաժեշտ է նշանակել բնապահպանական/ Աշխատանքային անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շինհրապարակում: - Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները, համայնքը և բնակիչները պետք է նախագգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ - Աշխատանքները կիրականացվեն ապահով և կարգապահ՝ նվազագույնի հասցնելով ազդեցությունը հարևան բնակիչների և շրջակա տարածքների վրա: - Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ) 	<p>Շինարարության կապալառու</p> <p>“Միկշին” ՍՊԸ</p> <p>Շինարարության կապալառու</p>	<p>Տեխնիկական վերահսկող</p> <p>Երևանի քաղաքապետարան “Միկշին” ՍՊԸ</p>

		- Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները աշխատողներին կիրազեկեն հիմնական կանոնների և նորմերի վերաբերյալ:		
Հողային աշխատանքներ, շինանյութերի փոխադրումներ Այլ շինարարական աշխատանքներ	Շին տեխնիկայի շահագործումից փոշու և վնասակար նյութերի արտանետումներ;	<ul style="list-style-type: none"> - Օդի աղտոտման և փոշու կառավարում Օդի որակի չափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքների դեպքում: - Անհրաժեշտ է իրականացնել շին հրապարակի պարբերական ջրցանում փոշու արտանետումները նվազագույնի հասցնելու նպատակով; - Անհրաժեշտ է նվազագույնի հասցնել շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը և հնարավորինս ծածկել կուտակված նյութերը փոշու տարածումից խուսափելու համար; - Անհրաժեշտ է սահմանափակել մեքենաների արագությունը փոշու քանակը նվազեցնելու նպատակով; - Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հատուկ տարողություններ և աղբավայրեր կնախատեսվեն տարբեր տեսակի շինարարական աղբի հեռացման համար - Աշխատանքների ընթացքում կառաջանան շինարարական թափոններ և աղբ, որոնք անմիջապես կտեղափոխվեն կամ ընկերության արտադրամաս, կամ համապատասխան թափոնավայրեր և չեն առաջացնի կուտակումներ - Շրջակա տարածքները (մայթերը, ճանապարհները) պետք է զերծ պահվեն շինարարական աղբից՝ փոշին նվազագույնի հասցնելու նպատակով - Շինարարական տրանսպորտային միջոցների պարապուրդ շինհրապարակում չի թույլատրվի 	Շինարարության կապալառու	Տեխնիկական վերահսկող, Երևանի քաղաքապետարան
Թափոնների կառավարում	Շին աղբի տեղադրում անհամապատասխան վայրերում; Վառելիքի, յուղի կամ այլ թունավոր նյութերի	<ul style="list-style-type: none"> - Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար: - Շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր: - Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի 	Շինարարության կապալառու	Տեխնիկական վերահսկող, Երևանի քաղաքապետարան

	արտահոսքի պատճառով Հնարավոր է վտանգավոր նյութերի Թափանցում հողի մեջ:	և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից - Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն - Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել		
Ջրային ռեսուրսների պահպանություն	Մակերևութային հոսքերի աղտոտում	- Մինչև աշխատանքների սկիզբը կատարել միացումներ քաղաքային ջրատարին և կոյուղուն	Շինարարության կապալառու	Երևանի քաղաքապետարան
Աղմուկի և թրթռումների կառավարում	Շին աշխատանքների արդյունքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակի աճ:	- Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակներիչափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում: - Անհրաժեշտ է խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը; - Աղմկահարույց աշխատանքները անհրաժեշտ է հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին: - Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով: - Անհրաժեշտ է բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը;	Շինարարության կապալառու	Երևանի քաղաքապետարան
Շինհրապարակի վերականգնում		- Շինհրապարակից անհրաժեշտ է հեռացնել շինարարության հետ ապված բոլոր պարագաները, այդ թվում՝ չօգտագործված նյութերը, թափոնները, մեքենաները, սարքավորումները, ցանկապատումը և այլն; - Անհրաժեշտ է վերականգնել բոլոր վնասված կամ տեղահանված կոմունիկացիաները; - Մաքրել շինհրապարակը կենցաղային և այլ աղբից և հեռացնել յուղի, վառելիքի արտահոսքի հետքերը;	Շինարարության կապալառու	Երևանի քաղաքապետարան

		<ul style="list-style-type: none"> - Մշակված ընդունման-հանձնման ակտի ստուգաթերթիկի բոլոր պահանջները; - Կատարել կանաչապատ-ման/բարեկարգման աշխատանքները՝ համաձայն կանաչապատման նախագծի բարեկարգման պլանների; Ձեռնարկել տնկված ծառերի, թփերի և խոտածածկի պահպանումը և մոնիտորինգը՝ բուսականության բարձր կաշողականություն աճն ապահովելու համար 		
--	--	---	--	--

Մեղմացնող միջոցառումների ինդիկատիվ արժեքը գնահատվում է նախագծային աշխատանքների արժեքի մոտ 1,2%

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆՐԻ/ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամիջոց	(ո՞վ է իրականացնում մոնիթորինգը)
Շինանյութերի մատակարարում	Շինանյութերի գնում արտոնագրված մատակարարներից	Մատակակարի հիմնարկում կամ պահեստում	Փաստաթղթերի ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերը կնքելու ընթացքում	Կապալառու
Շինանյութերի և թափոնների տեղափոխում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում - Բեռնատարերի բեռնվածության սահմանափակում հերթականության ապահովմամբ - Տեղափոխումների ժամանակացույցի և երթուղիների պահպանում 	<ul style="list-style-type: none"> - Շինհրապարակ - Շինանյութերի և աղբի տեղափոխման երթուղիներ 	Շինհրապարակ տանող ճանապարհների ստուգում	Աշխատանքային ժամերին և դրանցից դուրս անսպասելի ստուգումների իրականացում	“Միկշին” ՍՊԸ, Երևանի քաղաքապետարան
Շինարարական տեխնիկայի շահագործում տեղամասում	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի վնասումը պետք է կատարվի շինհրապարակից դուրս Երևան քաղաքում գործող մասնագիտացված կետերում - Տեխնիկական միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը պետք է իրականացվի շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում 	Շինհրապարակ	Գործընթացների գործունեության ստուգում	Մեխանիզմների շահագործման ընթացքում	Կապալառու Երևանի քաղաքապետարան
Հողային	- Հանված հողային գրունտները	Շինհրապարակ	Գործընթացների	Հողային	“Միկշին” ՍՊԸ Կապալառու

աշխատանքներ	պահեստավորում են թույլատրված վայրում - Անհրաժեշտության դեպքում ետլիցք, ավելցուկի օգտագործում տարածքի բարեկարգման նպատակով		ստուգում	աշխատանքների ընթացքում	քաղաքապետարան
Վտանգավոր նյութերի և թափոնների կառավարում	Վառելիքի, յուղերի և այլ Թունավոր նյութերի Պատահական կամ Մշտապես տեղի ունեցող Արտահոսքեր	Շինհրապարակ	Շինհրապարակի զննում	Շինարարության ընթացքում	Կապալառու Երևանի քաղաքապետարան
Շինարարական հրապարակի բարեկարգում	Շինարարական հրապարակի ժամանակավոր պահեստի /բետոնախառնիչի/ ապամոնտաժում, և տեղանքի բարեկարգում - Շինհրապարակի վերջնական մաքրում, տարածքի բարեկարգում և վերականգնում	Շինարարական հրապարակ, ժամանակավոր պահեստներ	Ստուգման գործընթացներ	Շինարարության ավարտական փուլ	Կապալառու Երևանի քաղաքապետարան
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով - Շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն	Շինհրապարակ	Ստուգման գործընթացներ	Աշխատանքների ողջ ընթացքում	Կապալառու Երևանի քաղաքապետարան
Շինհրապարակի վերականգնում, կանաչապատում և տարածքի բարեկարգում	- Շինհրապարակը մաքրված է, նյութերը և թափոնները հեռացված են, - բոլոր մակերեսները, այդ թվում՝ ժամանակավոր Օգտագործված տարածք-	Տեղամասեր Կատարած Ստուգայցեր	Շինհրապարակի զննում	Շինարարության ավարտին	Կապալառու Երևանի քաղաքապետարան

	Ները վերականգնված են, - շինհրապարակի Տարածքը բարեկարգված և կանաչապատված են, ապահովված է ծառերի թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ	Կանաչապատվ ող բոլոր տեղամասերը	Ստուգայցեր	Շինարարության ավարտից սկսած մինչև ծառերի աճի կաջողականության ապահովումը	Կապալառու Երևանի քաղաքապե- տարան
--	--	--------------------------------------	------------	---	---

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

- ՀՀ Օրենք «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին», 2014 թ. Հունիսի 21:
- ԱԶԲ 2015, Բնապահպանական գնահատման և ուսումնասիրության շրջանակ:
- Շինարարական Կլիմայաբանություն 2011: ՀՀՇՆ II 7.01-2011 ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2011թ. Սեպտեմբերի 26-ի N167-Ն հրաման:
- Временное методическое пособие по расчету выбросов от неорганизованных источников в промышленности строительных материалов, МИНПРОМСТРОЙ СССР1984, Москва.
- <Http://xn--80aajzhcnfck0a.xn--p1ai/publicdocuments/1310049.pdf>
- ՀՀ Կառավարության որոշում N 1325-Ն «Հանրային ծանուցման և քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին», 19 նոյեմբերի 2014 թ.:
- <Www.arlis.am>
- <Www.atdf.am>
- ՀՀ կառավարության N 862-Ա որոշում: Անհատույց սեփականության իրավունքով գույք հանձնելու և քանդման (ապամոնտաժման) աշխատանքներ կազմակերպելու մասին: 25 օգոստոս 2016, URL: <https://www.e-gov.am/gov-decrees/item/27593/>:
- Ավտոմոբիլային տրանսպորտից մթնոլորտ արտանետվող վնասակար նյութերի հաշվարկման մեթոդական ցուցումներ, Մոսկվա, Հիդրոմետհրատ – 1983:
- ՀԲ 2015: Բնապահպանական և սոցիալական գնահատման և ուսումնասիրության շրջանակ:
- ՀՀ կառավարության որոշում N160-Ն, 2 փետրվար, 2016թ: Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների (կոնցենտրացիանների-ՍԹԿ) նորմատիվները հաստատելու մասին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆ Ք

ՆԱԽԱԳԾԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՐԱԱԿՐԱՆՔ)
N 01/18-07/2-121104-124 «18» «02» 2020թ.

Օրյեկտ **Բնակելի համալիրի կառուցման (բարձր ռիսկայնության օրյեկտ, IV կարգերդիա)**
(օրյեկտի անվանումը, կատարում, վերակատարում, ուսելացում, վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն, հավերժ բնորոշում, երրորդություն, ընթացիկության աստիճանը (բաժանորդան))
Մեկ փուլով՝ «Աշխարհային նախագիծ» կամ **նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար**
Երկու փուլով՝ «Նախագիծ» և «Աշխարհային փաստաթղթեր»
(նախագիծային փուլերը և այլն)

Գտնվելու վայրը **Արարիկի վարչական շրջան, Ազատության պողոտա հ.27/4**
(վարչական շրջանի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի նախկինը)

Կառուցապատող **«ՄԻՆԵՒՆ» ՍՊԸ (իրավաբանական անձի պեբրական գրանցման հ.273.110.04733 վկայական)**
(ընթացիկության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը՝ հնարահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջարկարանի տրամադրման հիմքը **Կառուցապատողի հայրը, անշարժ գույքի նկարմանը իրավունքների պեբրական գրանցման հ.16042013-01-0197 վկայականը, ՀՀ կառավարության 04.10.2007թ. հ.1149-Ն և Երևանի քաղաքապեբի 17.01.2008թ. հ.125-Ա որոշումները և Երիզային նախագիծը:**
(ստորագրատման նպատակով) ՀՀ բնակչության համայնքի կարգով հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ փաստաթղթեր)

1. Հողամասը գտնվում է **Ն Ա Մ Ա Գ Ծ Վ Ո Ղ Հ Ո Ղ Ա Մ Ա Ս Ի Բ Ն ՈՒ Թ Ա Գ Ի Ր Ը**
(ստորագրակալ) (*) Նշված որոշումների գրանցման արդյունքում սրահայրում է կից ներկայացրել անկողի սիմվոլը (Մ 1500)

2. (*) Հողամասի չափերը **9.838514 հա:**
(հողամասի սահմանները՝ կողմնառային նշանակումներ, մակերեսը (հա))

3. Հողամասի առկա վիճակը **«Երազ» գործարանի արդարողական մասնաշենքերով և շինություններով ծանրաբեռնված հողամաս:**
(ոնլինի բնութագիրը, շենքերի (այդ թվում՝ բանդան ներսային) անկարգությունը (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն), կանաչապատումը, բարձրագույնը և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները **Աղոնցի փողոց, ներթափայլի ճանապարհներ:**
(ճանապարհների անկարգությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ **Կից գործող ինժեներական գծեր և հաղորդակցողիներ:**
(ցրտամատակարարման, կրթուր, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

6. (*) Կից հողամասեր **Աղոնցի փողոց, շահագործման հանձնված և կառուցապատման ընթացքում գրեկող բնակելի համալիրներ:**
(կից հողագատործումների անվանումը և դրանց սահմանները՝ համամասի ներկայացրած պիմանքի)

7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ)
(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը և այլն)

8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ
(տեղանքում գործող արտարական, սպաշառակող օրյեկտների, ինժեներատրամադրության ներառությունների և այլ օրյեկտների նկատմամբ սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

9. Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ **Ն Ա Մ Ա Գ Ծ Վ Ո Ղ Պ Ա Հ Ա Ն Ջ Ն Ե Ր Ը**
(ստորագրակալ) (*) Նշված որոշումների գրանցման արդյունքում սրահայրում է կից ներկայացրել անկողի սիմվոլը (Մ 1500)
Մշակել բազմաբնակարան բնակելի, հասարակական մասնաշենքերի և ճանապարհային ցանցի նախազ հ.16042013-01-0197 վկայականով ամրագրված հողամասի սահմաններում՝ համաձայն «Երազ» բնակ համալիրի համար նախակիում համաձայնեցված կառուցապատման պիմանքի:
(նկեկով ՀՀ բնակչության և նորաստիվանտիվական փաստաթղթերի պահանջները, ստոր կառուցապատման ընթացքում փաստաթղթեր պիմանքի կամ պիմանքի բազմաբնակարան ընթացքում կառուցված (կառավարող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմանները, ստորակարգություններ ճանապարհի մասերում, սակերներ, սարքավիճակ, սարքավիճակների համաձայնությունների և սրահային թուղանների վերաբերյալ)

9.1. (*) օրյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր) **Պահպանել Նիկողայոս Աղոնցի փողոցի կառուցապատման գիծը:**

9.2. (*) հեռավորությունը հարևան հողակտորներից (օրյեկտներից) (մետր) **Հարակից կառույցներից, հողամասերից և միմյանցից մասնաշենքերի հեռավորությունն նախարանել գործող երմապրիվային պահանջների համաձայն:**

9.3. թույլատրելի բարձրությունը **Մասնաշենքերը նախագծել միասնական նկուղային և մինչև 8 վերգեբրնյա հարկե հնարավոր է անկուռնային հարվածների մասնակի առավել բարձր ծավալ իրականացում մինչև 2 հարկերի ավելացմամբ, բնակելի հարկերի բարձրությունը հա հարկ ընդունել 3,30 մ:**

9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը **Մասնաշենքերի փակ մինչև 40%**
(կառույցի (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)

9.5. կառուցապատման տոկոսը **Ճանապարհների և սավածքների համար մինչև 20%**
(կառուցապատվող (անցրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով) (%)

9.6. կանաչապատման տոկոսը **40% և ավելի**
(կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով) (%)

9.7. այլ պահանջներ

- Մասնաշենքերի ճակարները մշակել կառուցված և կառուցման ընթացքում գրեկող համալիրների շենքերի լուծումների համահուն
- Եինարարական հրապարակի կազմակերպման նախագծում, պեբրական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողաւ օգրագործման պարագայում նշել դրանց մակերեսը:
- Կառույցում նախարանել հասարակական նշանակության փարածքների սպասարկման համար անհրաժեշտ առանձն ինժեներական հողաններ, բազաններով հեռագայում արարաբին ճակարներով օգրարների անցկացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ
ՔԱՆԴԱՆԻ ԹՈՒՅՆՎՈՒԹՅՈՒՆ

« 27 » 10 2010թ. N 01/18-Հ-3394 - 144

Տրված է կառուցապատող

«Միկմետալ» ՓԲԸ

- ին

(դիմող իրավաբանական անձի անվանումը)

Արաբկիր վարչական շրջան, Ազատության պող. թիվ 27, 10.11.2008թ. հ.2577367

(Ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հասցեն, հողամասի գտնվելու վայրը, անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականի N-ը)

գլխավոր հատակագծի վրա

ավտոգործարան

համարների տակ նշված

(նշվում են ամբողջությամբ կամ մասամբ բաղման ենթակա օբյեկտները)

շենքի (շենքերի) և կամ շինության (շինությունների)

բարե և մետաղական շինություններ
և բարե պարիսպ

դրանց հիմնական ցուցանիշները,

անշ. գույքի սեփ. վկայականում նշված հ.1 և հ.5 ավտոտնակներ,
հ.2, հ.3, հ.6, հ.8 և հ.9 պահեստներ, հ.4, հ.7 և հ.11 արտադրամասեր,
հ.10 սղոցարան, հ.12 օժ.շինություն և պարիսպ

սեփականատիրոջը (օգտագործողին)

ընդհանուր մակերեսը, հարկայնությունը, շինակազմը և այլն) բանդման աշխատանքներն իրականացնելու համար:

Քանդումն իրականացվում է

«Երագ» բնակելի թաղամաս կառուցելու (հիմք՝ 09.06.2010թ.
հ.01/50-9394-249 ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք)
(նշվում է քանդման նպատակը)

նպատակով՝

ընթացքում:

(նախագծային փաստաթղթերում նշված քանդման աշխատանքների տևողությունը)

Նախագծային փաստաթղթերը

ա) մշակվել են

(նախագծային աշխատանքների կապալառուի անվանումը)

կողմից,

օրենքով սահմանված դեպքերում լիցենզիայի N-ը)

բ) սահմանված կարգով համաձայնեցվել են իրավասու մարմնի, օրենքով սահմանված այլ շահագրգիռ մարմինների հետ

(նշել մարմինների անվանումները և համաձայնեցման ժամկետները)

ստացել են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության դրական եզրակացությունները

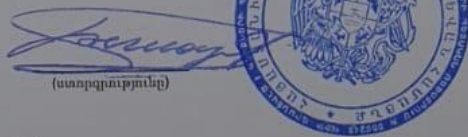
կողմից:

(նշել փորձաքննության մարմնի (նախնիների) կամ երաշխավորաֆի ներկայացուցող կապալառուի անվանումը)

Քանդման ենթակա են միայն թույլտվության մեջ նշված օբյեկտները:

Հատուկ պայմաններ՝

1. Կառուցապատողը նախքան աշխատանքներն սկսելը ինչպես նաև դրանց ընթացքում, պարտավոր է հասցվելիք վնասների փոխհատուցման համար համաձայնության գալ Կառուցապատման հետևանքով վնասներ կրող սուբյեկտների հետ:
2. Թույլտվության հիման վրա ցանկացած աշխատանք կարող է իրականացվել բացառապես Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի առկայությունը համապատասխան:

(ստորագրությունը)

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ
Գ.ԲԵԳԼԱՐՅԱՆ

Կ. Տ.
(իրավաբանական անձի համար)

429423

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԿԱՅԱԿԱՆ
ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏԱՄԱՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է «16» Ապրիլի 2013 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ (ՆԵՐ)

ՄԻԿԻՆ ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏԼՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Երևան, Արաբկիր Ազատության պողոտա 27/4

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

29.12.2011թ. թիվ 9486 Անշարժ Գույքի Առուվաճառքի պայմանագիր

4. ՀՈՂԱՍՏԱՐԻ ԲՆՈՒԹՎԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 01-003-0313-0123

Մակերեսի չափը (հա)՝ 9.838514

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման եւ այլ արտադրական նշանակության.

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ Արտադրական
 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/հ	Կադաստրային ծածկագիրը	Տեսակը	Մակերեսի չափը	Գրանցված իրավունքի տեսակը
1	01-003-0313-0123-001-000	արտադրական մասնաշենք	20304.9 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
2	01-003-0313-0123-002-000	արտադրական մասնաշենք	36473.23 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
3	01-003-0313-0123-003-000	Կաթսայատուն	994.41 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
4	01-003-0313-0123-004-000	լցակայան	16.8 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
5	01-003-0313-0123-005-000	Օժանդակ շինություն	802 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
6	01-003-0313-0123-006-000	օժ. շին.	198.5 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
7	01-003-0313-0123-007-000	Պահեստ	423.15 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
8	01-003-0313-0123-008-000	օժ. շին.	1204.5 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
9	01-003-0313-0123-009-000	Արտադրամաս	2492 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
10	01-003-0313-0123-010-000	օժ. շին.	161.62 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
11	01-003-0313-0123-011-000	Արտադրամաս	327.82 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
12	01-003-0313-0123-012-000	Արտադրամաս	1761.76 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
13	01-003-0313-0123-013-000	օժ. շին.	123.6 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
14	01-003-0313-0123-014-000	Պահեստ	80.84 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
15	01-003-0313-0123-015-000	օժ. շին.	534.6 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
16	01-003-0313-0123-016-000	Պոմպակայան	63.7 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
17	01-003-0313-0123-017-000	կիսաքանդ շին.	357.7 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Գրանցումը իրականացրող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ Արսեն Մալխասյան
 զբաղեցրած պաշտոնը՝ Երևան SU անշարժ գույքի ռեգիստր

Վկայական N 16042013-01-0197

Էջ 2